

tmmob
makina mühendisleri
odası
denizli şubesi

bülten

Mayıs-Haziran 2005

Sahibi

(MMO Denizli Şubesi
Adına)

Prof. Dr. Mehmet ATILGAN
(Şube Başkanı)

Yazı İşleri Müdürü

Fatih Yaşa
(Şube Sekreteri)

Yayın Kurulu

Ahmet YATAĞAN
Barış MENGÜTAY
Yrd.Doç.Dr. Tezcan
ŞEKERCİOĞLU

M.Ferudun AFYONLUOĞLU
Hüseyin ERKEK
Mehmet ÖZYURT
Fatih ÇOBAN

Baskı Öncesi Hazırlık

Horoz Medya
Hastane Cad. No: 33
Kat: 5 DENİZLİ
Tel: 0 (258) 242 02 90
(pbx)

Baskı

Horoz Matbaacılık
Üçgen Mevkii Üçgen
Çarşısı DENİZLİ
Tel: 0 (258) 251 79 02

SUNUŞ

II. BAKIM TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ VE SERGİSİ'Nİ GERÇEKLEŞTİRDİK

II. Bakım Teknolojileri Kongresi ve Sergisi 11-14 Mayıs 2005 tarihleri arasında Odamız adına Şubemiz yürütücülüğünde Denizli'de gerçekleştirilmiştir. Kongremiz; 20 kurum ve kuruluş tarafından desteklenmiş, kongre boyunca iki ayrı salonda ve toplam 9 oturumda 26 bildiri sunulmuştur. Kongre kapsamında 1 panel, 1 teknik gezi, 1 seminer ve 12 kurs gerçekleştirilmiştir. Kongre boyunca düzenlenen sergiye, sektörde ürün ve hizmet üreten 17 kuruluş katılmıştır. Kongreyi 600'ü kayıtlı delege olmak üzere, 1000'i aşkın mühendis, teknik eleman ile üniversite öğrencisi izlemiş, sergi de yaklaşık 2000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Oturlarda, bakım teknolojisi alanındaki bilimsel ve teknik gelişmeler ile AR-GE kapsamında sektörde yapılan çalışmaların tanıtıldığı, sektörel yenilik, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı özgün bildiriler sunulmuştur. Panelde ise; "Bakım Mühendisliğinin Önemi" konusu tüm ayrıntıları ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerince tartışılmış, görüş ve öneriler paylaşılmıştır. Kongre'ye katkıları nedeniyle Düzenleme, Danışmanlar ve Yürütme Kurulları Üyelerine, Kongre Sekreteriyasına, kongrede bildiri sunan ve panelde yer alan konuşmacılara, delege ve izleyiciler ile katkıda bulunan kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyoruz.

RESİM VE KOMPOZİSYON YARIŞMALARıyla İLGİLİ SERGİYİ AÇTIK

Odamızın kuruluşunun 50. yılında ilköğretim okullarına yönelik olarak düzenlediğimiz "NASIL BİR DÜNYADA YAŞAMAK İSTİYORUM?" konulu resim yarışması ile lise öğrencilerine yönelik "ENERJİ TASARRUFU" konulu kompozisyon yarışmasına katılan eserleri iki ayrı kitapçıkta topladık. Dereceye giren eserlerle birlikte seçici kurullarca belirlenen eserler Denizli Belediyesi Turan Bahadır Sergi Salonu'nda açılan sergide izleyicilerin beğenisine sunuldu.

İlköğretim Okulları için hazırladığımız "NASIL BİR DÜNYADA YAŞAMAK İSTİYORUM?" konulu resim yarışmamıza hepsi birbirinden güzel tam 1.119 resim geldi yarışmaya, zor ve uzun bir çalışmadan sonra seçici kurulumuz 50 olarak planladığımız sayıyı ancak 101'e indirebildi.

"ENERJİ TASARRUFU" tasarrufu kompozisyon yarışmasına ise toplam 100 eser katıldı. Seçici kurulumuz bu eserlerden 29 tanesini sergilemeye ve baskıya layık gördü.

ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI ANAYASA MAHKEMESİNDE

Danıştay 8. Dairesi 23.09.2004 gün ve 25592 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında yayımlanan "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmeliğin iptali yürütmenin durdurulması ve bu yönetmeliğin dayanağı olan 2918 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu'nun değişik 35. maddesinin Anayasaya aykırılık taşıdığı için iptali istemiyle Odamızın açtığı davaya ilişkin kararında;"Karayolları Trafik Kanunu'nun 35. maddesinin Anayasa'nın 2,47,125 ve 155. maddelerine aykırılık taşımamasından ötürü iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması ve Anayasa Mahkemesi'nin vereceği karar göz önünde tutulmak üzere davanın geri bırakılmasına karar verdi.

Danıştay kararı araç muayene istasyonları hizmetinin kamu hizmeti olması itibarıyla idareten tamamen koparılmasının olanaksızlığına ve buna ilişkin Anayasal hükümlere dayanıyor.

Özelleştirilme idaresi Başkanlığı Anayasa Mahkemesi'nin vereceği kararı beklemeyerek ihaleyi kazanan konsorsiyum ile sözleşme imzalaması halinde, devlet ciddi bir zarara uğrayacak konu uluslararası tahkime dek gidebilecektir.

Odamız bu konunun kamuoyunda önyargısız ve toplum yararına ele alınabilmesi için kamu kurum niteliğinde bir Meslek Kuruluşu olma konumuyla gereken katkıyı sunmaya devam edecektir.

Genel Merkez :

Sümer Sk. No: 36/1-A Demirtepe ANKARA
Tel: 0 (312) 231 31 59 Fax: 0 (312) 231 31 65

Denizli Şubesi

Uçancıbaşı Mahallesi 561 Sk.
No: 4 Kat: 3
DENİZLİ
Tel : 0 (258) 444 8 666
Faks : 0 (258) 263 88 36

Muğla İl Temsilciliği

Kurşunlu Cad. Kurşunlu Çıkmazı
Koyunbeyh Apt. Kat: 1 No: 4/5
MUĞLA
Tel : 0 (252) 444 8 666
Faks : 0 (252) 214 60 45

Aydın İl Temsilciliği

Adnan Menderes Bulvarı
7. Sokak No: 23
AYDIN
Tel : 0 (256) 444 8 666
Faks : 0 (256) 215 01 12

Uşak İl Temsilciliği

Kurtuluş Mah. Çakoloz Sk. No:16 Kat:2
D:4 UŞAK
Tel : 0 (276) 444 8 666
Faks : 0 (276) 212 40 10

Fethiye İlçe Temsilciliği

Aygün İş Merkezi Kat: 1 No: 104
Fethiye/MUĞLA
Tel : 0 (252) 612 44 96
Faks : 0 (252) 612 44 96

Bodrum İlçe Temsilciliği

Temel Konut İş Merkezi Kat:2 No:1
Gümbet/ Bodrum/ MUĞLA
Tel : 0 (252) 317 19 19
Faks : 0 (252) 317 19 19

Marmaris İlçe Temsilciliği

Kemeraltı Mah.
General Mustafa Muğlalı Cd.
Yiğit İş M. No:10 Marmaris/Muğla
Tel : 0 (252) 412 11 05
Faks : 0 (252) 412 11 05

Nazilli İlçe Temsilciliği

Altıntaş Mah.161 Sk. No:8 Kat:1/11
Nazilli/AYDIN
Tel : 0 (256) 313 17 15
Faks : 0 (256) 313 17 15

II. Bakım Teknolojileri Kongresi ve Sergisi Gerçekleşti

■ **Makina Mühendisleri Odası adına Denizli Şubesi yürütücülüğünde 11-14 Mayıs 2005 tarihleri arasında Denizli Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.**

Kongrenin açılış konuşmaları, sırasıyla, Makina Mühendisleri Odası Denizli Şube Başkanı Prof. Dr. Mehmet ATILGAN, Oda Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, Pamukkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan KAZDAĞLI ve Denizli Vali Yardımcısı Kemal ÖZGÜN tarafından yapıldı.

Kongrede 9 oturumda 26 bildiri sunuldu. Yine Kongre kapsamında 331 kişinin katıldığı 12 Kurs yapıldı.

1000'i aşkın kişinin izlediği etkinliğin birinci gününde Oturum Başkanlığı Faruk İNCEOĞLU yapmıştır. Öğleden sonraki bölümde OYK Sayman Üyesi Ahmet ENİŞ'in Başkanlığı yaptı. A Oturumunda Arzu EREN, Sina KUSEYRİ ve Ahmet ERKOÇ sunumlar yapmıştır. OYK Üyesi Haydar ŞAHİN'in Oturum Başkanlığı yaptı. B Oturumunda İskender ERBİL, Doktor Emrullah ÇAYIR, Mehmet YANMAZ, Yrd. Doç. Dr. Tezcan ŞEKERCİOĞLU sunum yapmıştır. İkinci günde OYK Yedek Üyesi Mustafa YAZICI'nın Oturum Başkanlığı yaptı. C Oturumunda Sina KUSEYRİ, Kubilay KÖSE ve İbrahim US sunum yapmışlardır. D Oturumunda Battal KILIÇ, E Oturumunda İzzet Göksel ESEN'in Başkanlığında Serdar KESKİN, R. Kubilay KÖSE, Sercan ŞENOZAN, Araş. Gör. İlky ORHAN, Prof. Dr. T. Hikmet KARAKOÇ, Mehmet YILMAZ, Yrd. Doç. Dr. M. Cüneyt FETVACI, Alper DALKIRAN tarafından sunumlar yapılmıştır. Üçüncü günde Denizli Şube Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Behiç AKKAN'ın Başkanlığı yaptı. F Oturumunda Yusuf Ziya BEKİROĞLU, Araş. Gör. Haşım KAFALI ve Prof. Dr. Süleyman KARADENİZ sunumlarını yapmışlardır.

Aynı gün "Bakım Mühendisliğinin Önemi" konulu bir panel gerçekleştirilmiştir. Paneli Prof. Dr. Mehmet ATILGAN yönetti.

ti. "Bakım Mühendisliğinin Önemi" Paneline, Anadolu Üniversitesinden Prof. Dr. T. Hikmet KARAKOÇ, sektör firmalarından Sina KUSEYRİ ve Dr. İbrahim ÇAĞLAYAN ile ERDEMİR'den Dr. Emrullah ÇAYIR, Makina Mühendisleri Odası'ndan Endüstri Mühendisi İskender ERBİL panelist olarak katıldılar.

Etkinliğin dördüncü gününde sabah-tan Denizli Cam'a yapılan teknik gezinin ardından öğleden sonraki G Oturumunda Mustafa KARAMAN'ın başkanlığında Yrd. Doç. Dr. Aşkiner GÜNGÖR, Yrd. Doç. Dr. Cemal MERAN, M. Ali YONTAN, Yrd. Doç. Dr. İsmail GERDEMELİ sunum yapmışlardır. Son olarak yapılan H Oturumunda MMO Denetleme Kurulu Üyesi Servet TETİK Başkanlığında M. Ufuk EROĞLU, Cenk GÜNEŞ ve Özkan DOĞAN sunumlarını yapmıştır.

II. Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisine 600 delege, 1000'i aşkın mühendis, teknik eleman ve öğrenci katılmış, Sergi ise 2000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emin KORAMAZ, II. Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi'ni açış konuşmasında, kongre, kurultay ve sempozyum düzeyinde bir dizi etkinlik düzenlediklerini, bu etkinliklerle yeni teknolojileri tanıma ve üretilen bilgiyi paylaşmayı, yaygınlaştırmayı hedeflediklerini, demokratik bir işleyişle konunun tüm taraflarını bir araya getirerek bağımsız ve demokratik platformlar oluşturduklarını söyledi.

Emin KORAMAZ, kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili tüm dallarda olduğu gibi, bakım teknolojileri konusunda da geliştirici ve iyileştirici çalışmalara katkı ve katılımda bulunmayı önemli görevlerinden biri olarak gördüklerini belirtti ve tüm mesleki uygulama

ma alanlarımızda olduğu gibi, bakım alanında çalışacak üyelerimizin de konularında yeterli bilgi ve deneyime sahip olması gerektiğini savunmaktadır. Lisans eğitiminin meslek içi ve hizmet içi eğitimlerle desteklenmesini, yaşam boyu eğitimi zorunlu görmekte olduğunu dedi. Bakım teknolojileri alanındaki yayın eksikliğini giderecek birçok kitap yayınladıklarını ve düzenlenen seminer ve kurslarla bu alandaki gelişmeleri üyelerine aktardıklarını belirten KORAMAZ, daha sonra akreditasyon çalışmalarına değindi.

Meslek içi eğitim merkezleri kanalıyla üyelerine yönelik yaptığı eğitim ve belgelendirme hizmetlerinin akredite edilmesi doğrultusunda Personel Belgelendirme Kuruluşu olmak için TÜRKAK'a da başvurduklarını, TÜRKAK denetimlerinin devam ettiğini, belirten KORAMAZ, Ülke geneline yayılmış 49 noktada çağdaş eğitim donanımları ve mekanlarda hizmet sunan Meslek İçi Eğitim Merkezlerimiz artık bir okul kimliğine kavuşmuş olup aynı anda 2.200 üyemize hizmet verebilecek bir kapasiteye sahip olduğunu söyledi.

"Üyelerini eğitime ve belgelendirme faaliyetlerinin yanında, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik olarak, teknolojinin gerektirdiği araç, gereç ve cihazları kullanarak uzman

üyeleri ve teknik görevlileri eliyle basınçlı kapların, kaldırma ve iletme makinalarının periyodik kontrollerini de gerçekleştirmektedir. Yine çevre mevzuatı çerçevesinde Odamızca emisyon ölçümleri yapılmaktadır. Bu amaçla ülke genelinde istihdam ettiğimiz 150'yi aşkın teknik görevlimiz konu hakkında sürekli hizmet içi eğitimden geçirilmektedir" dedi. Ve bu çerçevede yürütülen faaliyetlerin, AB uyum mevzuatları çerçevesinde TÜRKAK'a akredite ettirildiğini ve Oda'nın A Tipi Muayene Kuruluşu olduğunu sözlerine ekledi.

Oda Başkanı konuşmasına şöyle devam etti:

"Bütün bu çalışmalar oldukça önemlidir ve bizlerin geleceğini yakından ilgilendirmektedir. Ülkemizin de imzaladığı Dünya Ticaret Örgütü Anlaşmaları ve AB anlaşmaları mühendislik hizmetlerinin serbest dolaşımını da kapsamaktadır. Bu anlaşmalar uluslararası mesleki tanınırlığı da zorunlu tutmaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinde, lisans eğitimi sonrası mesleki gelişmenin sürekliliğini sağlamak için yıllardır birçok çerçeve program uygulanmaktadır. Bu programlar ile eğitim seviyeleri yükseltilmekte, meslek içi eğitim ve yaşam boyu eğitim programlarına büyük kaynaklar aktarılmaktadır. Ülkemizde bu alanda politikalar üretilip uygulamaya geçilmediği müddetçe gelişmiş ülkelerle aramızdaki makas gün geçtikçe daha da açılacak mühendislik hizmetleri gelişmiş ülkelere göre ülkemize tek yanlı olarak akacaktır.

Oda Başkanı daha sonra Bakım Teknolojileri Kongresi'nin örgütleniş süreci ve konunun içeriğine ilişkin şu görüşleri dile getirdi:

"Bakım Teknolojilerine ilişkin kongre düzenleme fikri, ilk kez 4 yıl önce Odamız danışma kurullarında gündeme alınmıştı. İki yıla yaklaşan bir hazırlık süreci sonunda 16-19 Ekim 2003 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 1. Bakım Teknolojileri Kongresi ve

Sergisi gerçekten amacına ulaştı. Bakım teknolojileri konusunda çalışma yapan öğretim üyesi, mühendis, teknisyen, yazılımcı ve uygulayıcılar ülkemizde konusunda ilk kez düzenlenen bu etkinlikte, bilgi ve deneyimlerini paylaşma, sorunlarını tartışma ve taleplerini yetkililere ve kamuoyuna iletme olanağı buldular.

Bu yıl kongrenin amacı süreklilik

vurgusuyla birlikte anlam kazanmaktadır. Bu yılki kongremizde de bakım teknolojilerine ilişkin teorik ve pratik bilgi birikimi paylaşılacak, olası dil farklılıkları giderilerek ortak bir terminoloji oluşturulacak, yöntemler, cihazlar sergilenecek, somut uygulamalar sonucu oluşan kazanımlar belirlenecek, 'Bakım' kavramı ve bakım bilinci geliştirilecek, güvenli, ekonomik ve çevreye duyarlı bir çalışma ortamının hazırlanmasına ve ülke sanayisine katkı konulmuş olacaktır.

Teknolojideki gelişmelerin takibinin artık vazgeçilmez olduğu, işletme maliyetlerinin arttığı, rekabetin uluslararası planda kızıştığı günümüzde görünmez üretim olarak bakım teknolojileri doğrudan üretici güç konumunda devreye girmektedir. Proses zamanlarını kısaltmanın, üretim risklerini azaltmanın, gereksiz stok maliyetleri oluşturmanın yolu bakım proseslerinin gerektiği gibi oluşturulmasından geçmektedir.

Makinaların ve tesislerin arızasız, sorunsuz, verimli ve uzun ömürlü çalıştırabilmesi, üretiminin aksamaması, sağlıklı ve programlı bir bakım politikası ile mümkün olacaktır.

Düzenli ve planlı bakım yapılması durumunda; makina ve tesis kendinden

beklenen fonksiyonları yerine getirecek, makina ve tesisin ömrü imkanlar oranında uzatılmış olacaktır.

Yapılan planlı bakım sonucunda, hem işletme hem tesis hem de ülke ekonomisi çok büyük kazanç sağlayacaktır.

Ancak ülkemizde bu konuda gerekli bilinç oluşturulamamış olup arıza sonrası arızanın giderilmesi ve arıza ile birlikte bakım yapma anlayışı yaygındır. Ülke genelinde bakıldığında makina, tesis, bakım-onarım ekiplerinin öğrenim düzeyi düşüktür. Büyük işletmelerin dışında bakım mühendisi istihdam edilmemektedir.

Öte yandan, makina ve cihazların ülke genelinde kullanımı, yaygınlığı, dış kaynaklı makina-cihaz-tesisin ülkemize girmesi, ithalatçı firmaların yaygın bakım ve servis ağına, yeterli yedek parça stokunun olmaması sonucunda ülkemizi ciddi ekonomik kayıplara uğramaktadır.

Bütün bu olumsuzlukların aşılması için planlı ve örgütlü bakım şarttır. Planlı, konusunda bilgili ve tecrübeli ekiple yapılan bakım; iş güvenliğinin yanı sıra enerji tasarrufu ve çevre açısından da önem taşımaktadır. Kısacası konu, kendi özgün çerçevesinin ötesinde ekonomik-sosyal bir çerçeve içinde de ele alınmak durumundadır.

Bu hususlar yanında, konumuzun kültürel formasyon oluşturma ve yayma boyutu olduğunu da saptamak durumundayız. Böylesi, enerji, çevre, iş sağlığı ve güvenliği, insan ve ulusal çıkarlar arasında daha sağlıklı bağlar kurabileceğiz. Yine böylece kaynak israfına neden olan bakım sorunlarının, çağdaş işletmecilik anlayışıyla ele alınması, kayıp ve fazla giderlerin önlenmesi veya en alt düzeye çekilebilmesi mümkün olabilecektir.

Kongremizde, Bakım Teknolojilerinin bir dizi özgün yanlarını irdeleme fırsatı bulacak, konu hakkında ülkemizde yürütülen çalışmalar gözden geçirecek, gelecekte izlenmesi gereken politikaları oluşturmaya çalışacağız. Bu politikaların ekseninde sanayimizin, bilim ve teknolojinin toplum yararına geliştirilmesi ile sağlıklı bir çevre yaratımı hedefleri bulunmalıdır.

Bu noktada;

- Bakım Yönetim Sistemlerinin oluşturulması ve geliştirilmesi;
- Bakım Mühendisliğinin benimsenerek gerekli yasal düzenlemeler eşliğinde üretim ve hizmet sektörlerinde devreye girmesi,
- Mesleki eğitimlerin sürekli kılınması; yazılımların geliştirilmesi,
- İş sağlığı ve güvenliği alanında İş Güvenliği Mühendisliğinin teknikerlerle eşitlenerek geliştirilmesi ve yasal mevzuatın bu yönde geliştirilmesi,
- Üniversite eğitiminde konuya yer verilmesi ve kongremizin saptayacağı diğer hususlar oldukça önem taşıyacaktır".

Oda Başkanı konuşmasını şöyle tamamladı:

"Odamız adına Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi'nin gerçekleştirilmesini sağlayan Düzenleme, Danışma ve Yürütme

Kurulları ile Kongre Sekretermasına, Denizli Şube Yönetim Kurulu ve çalışanlarına, kongrede bildiri sunan ve panelde yer alan konuşmacılara, delege ve izleyiciler ile katkıda bulunan kurum ve kuruluşlara, Şube Başkanımız Prof. Dr. Mehmet ATILGAN, Oda Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet ENİŞ, Haydar ŞAHİN ile Mustafa YAZICI'ya, şahsım ve Oda Yönetim Kurulumuz adına içtenlikle teşekkür ediyorum. Etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum, saygılarımla sunarım.”

II. Bakım Teknolojileri Kongresi ve Sergisi Sonuç Bildirgesi

II. Bakım Teknolojileri Kongresi ve Sergisi 11-14 Mayıs 2005 tarihleri arasında Makina Mühendisleri Odası adına Denizli Şubesi yürütücülüğünde Denizli'de gerçekleştirilmiştir.

Etkinlik, Denizli Kongre ve Kültür Merkezinde Vali Münir Raif Güney, Özey Gönlüm ve Turan Bahadır salonları başta olmak üzere toplam 5 salonda ve fuayelerdeki sergi alanlarında gerçekleştirilmiştir. Kongre; 20 kurum ve kuruluş tarafından desteklenmiş, kongre boyunca iki ayrı salonda ve toplam 9 oturumda 26 bildiri sunulmuştur. Kongre süresince 1 panel, 1 seminer ve 12 kurs gerçekleştirilmiştir. Kongre boyunca düzenlenen sergiye, sektörde ürün ve hizmet üreten 17 kuruluş katılmıştır. Kongreyi 600'ü kayıtlı delege olmak üzere, 1000'i aşkın mühendis, teknik eleman ile üniversite öğrencisi izlemiş, sergi de yaklaşık 2000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

Oturumlarda, bakım teknolojisi alanındaki bilimsel ve teknik gelişmeler ile AR-GE kapsamında sektörde yapılan çalışmaların tanıtıldığı, sektörel yenilik, bilgi ve deneyimlerin paylaşıldığı özgün bildiriler sunulmuştur.

Panelde ise; "Bakım Mühendisliğinin Önemi" konusu tüm ayrıntıları ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerince tartışılmış, görüş ve öneriler paylaşılmıştır.

Kongremizde, ayrıca "Buhar Kazanları Bakımında Blöf Sistemlerinin Yararları" konulu seminer düzenlenmiş, seminere 91 meslektaşımız katılmıştır.

Kongrede 12 farklı konuda kurs gerçekleştirilmiştir. "Buhar Hatlarında Koruyucu Bakım Uygulamaları", "Rulman Bakım Teknikleri", "Kompresörlerde Bakım Sistemleri", "Temel Sızdırmazlık Prensipleri ve Uygulamaları", "Hidrolik ve Yağlama Sistemlerinde Yağ Temizliğinin Önemi ve Filtrasyon", "Toplam Verimli Bakım", "Titreşim Analizi", "Rulmanların Sınıflandırılması, Kodlanması, Tanımı, Montaj ve Demontaj", "Buhar Cihazları Bakımı, Onarımı ve İşletmeye Alma", "Hidrolik Sistemlerde Arıza Kaynakları ve Önleme Yöntemleri", "Yüksek Performanslı Yağlayıcılar ve Yağlama Teknikleri", "Titreşim Ölçü-

müne Dayalı Makina Bakımı" başlıklarında düzenlenen bu kurslar yoğun ilgi görmüş, kurslara toplam 331 teknik eleman katılmıştır.

Kongre sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna duyurulması karar altına alınmıştır:

1. Üniversitelerin Makina Mühendisliği bölümlerinde en azından seçmeli ders olarak Bakım Mühendisliği'ne yönelik ders programları oluşturulmalıdır.

2. Bakım konusunda Makina Mühendisleri Odası tarafından yapılan eğitim, seminer, söyleşi ve bu gibi çalışmalar yaygınlaştırılarak, mühendis ve eğitimcilerin belgelendirilmesi yönünde geliş-

kurarken teknoloji seçimine özen gösterilmeli, yedek parça stoku, işletme-bakım talimatlarının Türkçe olması, personel eğitimi ve bakım gerekleri gibi konuların şartname ve sözleşmelerde yer almasına özen gösterilmelidir.

7. Bakım uygulamalarında alınacak olan ölçüm alet ve cihazlar ile bilgisayar yazılımları, işletmenin gerçek gereksinimlerine ve teknolojik yeniliklere dayanmalı, bu şekilde kaynak israfı önlenmelidir.

8. İşletme ve tesislerde;
- Tesislerin faydalı ömrünü arttırmak,
- Arızaya dayalı bakım anlayışını terketmek,

- Bakım maliyetlerinin analizini yaparak, bakım ve stok maliyetlerini azaltmak,

- Bakım birimlerinin görevlerinin etkili ve verimli şekilde planlanmasına; gerçekleştirilmesine ve kontrolüne yardımcı olmak,

- Bakımdaki her türlü bilgiye kolay ulaşmak, bakım faaliyetlerini

tirilerek sürdürülmelidir.

3. Günümüzde eğitimin sürekliliği tartışılmaz bir konudur. Bu nedenle bakım konusunda çalışan mühendis ve ara elemanların bu konudaki teknolojik gelişmeleri takip edebilecekleri şekilde eğitim programları oluşturulmalıdır. Lisans eğitimi sonrası mesleki gelişmenin sürekliliğini sağlamak için gerekli çerçeve programlar oluşturularak uygulanmalı, bu programlar ile eğitim seviyeleri yükseltilmeli, meslek içi eğitim ve yaşam boyu eğitim programlarına gereken kaynak aktarımı yapılmalıdır.

4. Bakım Mühendisliği çok bilimli bir disiplin olduğundan Makina Mühendisleri Odası'nın yanı sıra başta Elektrik Mühendisleri Odası olmak üzere TMMOB'a bağlı ilgili diğer Odaların katılımlarıyla, bilgi birikiminin paylaşımı ve artırılması sağlanmalıdır.

5. MMO, üniversiteler ve sanayi işbirliğiyle sektörün bilgi gereksinimine, özellikle pratiğe yönelik yayınların artırılması çalışmalarına hız verilmelidir.

6. Makina-cihaz alımında ve tesis

kayıt altına alarak bilgi paylaşımı sağlamak,

- Tesis ve donanımın güvenlik ve güvenilirlik çalışmalarını kayıt altına alarak yönlendirmek,

- İş sağlığı ve güvenliğine katkıda bulunmak,

- Enerji tasarrufu ve temiz bir çevre yaratılmasına katkıda bulunmak,

- Bakım birimlerinde talimatlar, teçhizatlar vs. standartlaşmayı sağlamak amacıyla her işletme ve tesisin kendi bakım yönetim sistemini oluşturması hedeflenmelidir.

9. İşletmede bakım konusunun sadece bakımdan sorumlu birimin işi olarak görülmesi anlayışı terk edilmeli, üretim süreçlerinin sorumluluğunu taşıyan tüm birimlerce sahip çıkılmalı ve bakım sorumlulukları paylaşılmalıdır.

Makina Mühendisleri Odası Denizli Şubesi sekreteryalığında düzenlenen II. Bakım Teknolojileri Kongre ve Sergisi'nin gelecekte de düzenli aralıklarla yapılması planlanmalıdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Araç Muayene İstasyonları

Danıştay 8. Dairesi, Odamızın Açtığı Dava Üzerine, “Araç Muayene İstasyonları/Hizmeti”nin Devir Yoluyla Özelleştirilmesini Anayasa’ya Aykırı Bularak, “Karayolları Trafik Kanunu’nun” İlgili 35. Maddesinin İptali İçin Anayasa Mahkemesi’ne Başvurulmasını Kararlaştırdı.

Danıştay 8. Dairesi, 23.09.2004 gün ve 25592 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik”in iptali, yürütmenin durdurulması ve bu Yönetmeliğin dayanağı olan 2918 sayılı “Karayolları Trafik Kanunu”nun değişik 35. maddesinin Anayasa’ya aykırılık taşıdığı için iptali istemiyle Odamızın açtığı davaya ilişkin kararında; “Karayolları Trafik Kanunu”nun 35. maddesinin Anayasanın 2, 47, 125 ve 155. maddelerine aykırılık taşımasından ötürü iptali için Anayasa Mahkemesi’ne başvurulması ve Anayasa Mahkemesi’nin vereceği karar göz önünde tutulmak üzere davanın geri bırakılmasına verdi.

Danıştay kararı, araç muayene istasyonları hizmetinin kamu hizmeti olması itibarıyla idareden tamamen koparılmasının olanaksızlığına ve buna ilişkin Anayasal hükümlere dayanıyor.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi’nin vereceği kararı beklemeyerek, ihaleyi kazanan Konsorsiyum ile sözleşme imzalaması halinde, devlet ciddi bir zarara uğrayacak, konu uluslararası tahkime dek gidebilecektir.

İhaleyi kazanmış olan Konsorsiyum, özelleştirme geçerli olsa bile Danıştay kararındaki hukuk devleti yorumuna göre, alt bayilikler zinciri oluşturamayacak.

Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin özelleştirilmesine ilişkin 26.11.2004 ve 21.12.2004 tarihli basın açıklamalarımızda, Kamu Kurumu niteliğinde bir Meslek Kuruluşu olan Odamızın, yasalarca belirlenen görevleri çerçevesinde, kamu ve ülke çıkarları ile toplumun can ve mal güvenliğini ilgilendiren her konuda olduğu gibi bu konuda da toplumsal sorumluluk bilinciyle; Anayasa’ya ve kamu yararına aykırı bulunan Yönetmelik ve Kanun maddesinin iptali için Danıştay’da idari yargı yoluna başvurduğu kamuoyuna duyurulmuş, bağımsız yargının bu konuda doğru karar vereceğine inancımızı belirtmiş ve konu yargıda olduğu için, Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun imzasını bekleyen bu özelleştirmenin henüz

tam anlamıyla yasal geçerlilik taşımadığını dile getirmiştik. Bu açıdan Danıştay kararı, Odamızın kamu lehine yaklaşımlarını doğrulamıştır.

Odamız, söz konusu özelleştirmeye şu gerekçelerle karşı çıkmıştır:

1. Araç Muayene İstasyonları/Hizmetinin Özelleştirme İdaresi’nce ihaleye açılmış olması, Anayasal bir hüküm olan kamu hizmetlerinin kamu tarafından verilmesi gerekliliğini dışlamakta, bu itibarla özelleştirmeye ilişkin 4046 sayılı “Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine Dair Kanun” kapsamı dışına çıkılmaktadır.

2. Araç muayene hizmeti, ülke-

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
Oda Yönetim Kurulu Başkanı
Emin KORAMAZ

mizdeki trafik sorunsalı da düşünüldüğünde, tartışmasız bir biçimde kamu/toplum yararı niteliğindeki hizmetler arasındadır. Gerek Odamız gerekse kamu kurumlarınca organize edilen Ulaşım ve Trafik Kongrelerinde araç muayenesinin kamu hizmeti olduğu bir çok kez tescillenmiştir.

3. Bir kamu hizmetinin ticarileştirilerek özel ellerde tekele dönüştürülmesi genel olarak kamuyu, özel olarak da kamusal hizmetleri zayıflatıp malul bırakacaktır. Bu özelleştirme sonucunda, ayrılmaz bir bütün olan araç, yol bakım ve trafik denetim süreçleri parçalanmaktadır. Oysa araç muayenesi ile yol üzeri denetim ve tesciller bir büt-

tün oluşturmaktadır. Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılan araç muayenesi ile Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan yol üzeri denetim ve tescil işlemleri, karayolları ve araçlara ilişkin kamusal bir bütünlük oluşturmaktadır. Kamu hizmetlerinin yürütülüşü ile denetimi, bu hizmetlerin kamu, ülke ve toplum çıkarları ile ulaşım ve trafik politikalarının bütünlüklü olması gerekliliği açıktır. Bu kapsamın bir kısmının kamu elinden çıkarılmasıyla kamu organizasyonu tek ayaklı ve malul duruma düşecektir.

4. Bu özelleştirme, ülke/toplum güvenliğine ilişkin verilerin yerli-yabancı sermayenin bilgisine sunulması ve yurt dışına çıkarılması gibi sakıncaları da beraberinde getirecektir. Çünkü devletin görevlendirme ve yedekleme planlarında yer alan araçlar ile tüm araçlara ilişkin adli tatbikat bilgileri özel muayene kuruluşlarına iletilerek kamusal, toplumsal ve bireysel güvenlik zedeleyecektir.

5. Bu özelleştirme ile araç imal eden ve servis hizmeti veren firmaların kendi imalatlarına onay vermelerine imkan tanınarak otomotiv sektöründe tekel yaratılması söz konusu olacak ve haksız rekabet koşullarında mutlak piyasa egemenliği gündeme gelecektir. Zira ihalenin bir otomotiv firmasının da içinde bulunduğu bir Konsorsiyuma verilmesiyle, diğer araç imal eden firmalardan üstün konuma gelinmesi, üretim piyasasında mutlak tekel oluşması sonucunu verebilecektir.

6. Yukarıda belirtilen hususlar, AB standartlarında bir muayene kuruluşunda olması gereken ve TS-EN 45004 standartlarında öngörülen tarafsızlık ve bağımsızlık kriterine de aykırıdır.

7. Söz konusu özelleştirme, “Ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak” gerekçeleriyle gündeme getirilmişti. Gerçekte ise bugüne kadar araç muayene istasyonlarından elde edilen gelir, hizmete ilişkin yatırım ile hizmetin yaygınlaştırılması ve iyileştirilmesinde kullanılmamış, bu suretle özelleştirilmeye gerekçe yaratılmaya çalışılmıştır.

Bu gerekçelerde sözü edilen 100 milyon dolarlık yatırımın (bu rakam anılan hizmetin 2003 yılı gelirine karşılık düşmektedir) devlet eliyle yapılması halinde, ülkedeki motorlu taşıtların yarısının muayeneye geldiği varsayılrsa bile, belirlenen ücretler üzerinden söz konusu yatırımın 2 yıl 20 günde amorti edileceği tesbit edilmiş durumdadır. Kamu elinde yılda asgari 300 milyon dolar gelir getirebilecek olan araç muayene istasyonlarının alt yapısının tamamlanması için gereken kaynağın ayrılmasıyla söz konusu gelir çok daha fazlasıyla yerli ve yabancı sermayeye aktarılarak (ihalenin 613.5 milyon dolara kazanıldığı da gözetenmelidir) kamu zarara uğratılmaktadır.

8. Özelleştirme mantığı uyarınca söz konusu hizmetin aşırı ölçüde pahalanaacağı açıktır. "En yüksek bayilik bedeli 165 milyon dolarla İstanbul'da, en düşük bedel de 600 bin dolarla Bayburt'ta" bilgisinin de içinde geçtiği Ekonomist Dergisinin özel ve kapsamlı bir haberinden bu öngörümüzün doğrulanacağı daha şimdiden anlaşılmaktadır.

Danıştay kararı yukarıda değindiğimiz bu hususlar nedeniyle oldukça önem taşımaktadır.

Danıştay kararının dayandığı gerekçelerde, önce, Anayasa'nın 47. maddesinde "özel bir kural" yer aldığı belirtilmekte ve ilgili 4. fıkrada, "Devlet kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişileri tarafından yürütülen yatırım ve hizmetlerin hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzelkişilere yaptırılacağı veya devredilebileceği kanunla" belirlendiği belirtilmekte; 47. maddenin 3. fıkrasının ise "Devletin kamu iktisadi teşebbüslerinin ve diğer kamu tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir" şeklinde olduğuna atıf yapılmakta ve "ortaya çıkan görünüm"ün, "kamu hizmetinin özel kişilere gördürülmesi amacı yanında, özelleştirme uygulamasının da birlikte yansıtıldığı bir idari yaklaşım sergilenmiş" olduğu saptanmaktadır. 2918 sayılı Karayolları Yasasının 35. maddesinde sözü geçen tüzelkişiliğin ise "kamu tüzelkişisi ve kamu kurumu olmadığı belirtilmektedir. 35. madde içinde "idari para cezası uygulamasının yer alması, 'işletmecisi', 'vergi yükümlüsü' gibi kavramlara değinilmesi ve özelleştirmeyle ilgili kurulması karşısında kuşkuya yer bırakmadığı" "oysa kamu hizmeti olarak nitelenen görevlerin idareden tama-

men koparılmasının olanaksız" olduğu, "kamu hizmeti"nin, öncelikle kamu idaresi veya bir kamu kurumunca yürütülecek bir görev" olması gerektiği, "bu bakımdan kamu hizmetinin idareden bağıni kopararak, yetki verme ve işletme belgesiyle devredilmesinin olanağı"nın bulunmadığı belirtilmekte ve şu kayıt düşülmektedir: "Başka bir anlamla, kamu hizmetini yürütmeye öncelikle kamu idaresi veya kurumu görevli olacak daha sonra hizmet devri sözkonusu edilecektir."

Yine Danıştay kararında, "İdari kolluk görevleri arasında yer alan araç tescil belgeleriyle yakından bağlantılı araç muayenelerinin, temelde kamu yararına yönelik bir kamusal hizmet ve yürütme organının içinde yer alan idare tarafından idari işlemlerle gerçekleştirilecek bir uğraş olduğunda duraksama yoktur" denilmekte ve "İdari işlemlere karşı açık olan yargı yolu da, hukuk devletinin vazgeçilmez koşulu olduğu" olduğu belirtilmekte, hemen ardından, "İdareyi, kolluk göreviyle doğrudan ilgili bir alanda idari işlemler yapmaktan uzaklaştırmak ve dolayısıyla da olağan yargı yolu dışına çıkartmak hukuk devleti ilkesiyle çelişecektir" belirlenmesi yapılmakta ve "Kamu tüzelkişilerinin görmekte oldukları kamu hizmetlerini devrederken de hukuk devleti ilkesi ve onu oluşturan öğelerden ayrılmayacakları, kamusal hizmetlerle olan ilgilerinin doğal bağıni kesemeyecekleri" belirtilmektedir.

Buna karşın, Odamızın iptalini istediği 2918 sayılı Yasanın değişik 35. maddesinin ise "yetki verilen gerçek ve tüzelkişilere, bu yetkilerin asıl sahibi olan idarenin iznine bağlamadan, alt işleticilere devir olanağı vermekle, temelde idari olan bir uğraşın, yönetimle olan bağıni bu açıdan da keserek, devirle ilgili idari işlemler gereğinden ve dolayısıyla hizmetin devrine ilişkin işlemlerin idari yargıda denetlenmesi ilkesinden ayrılmaktadır" saptaması yapılmakta ve "hukuk devletinin ölçütlerinden olan idarenin yargısal denetimi ve denetimin idari yargı yerlerinde yapılması gerekliliği ile çelişki oluşturmak yanında, idarenin idari işlemlerle yürütme erkini gerçekleştirme işlevini ve yetkisini bırakması, böylece Anayasa konumundan uzaklaşması" sonucuna dikkat çekilmektedir.

Danıştay kararı, yukarıda adını andığımız dergide haberi geçen bayilikler vb. uygulamaları da ilgilendirecek bir yasal çerçeveyi de sunmaktadır.

Şöyle ki, "Devirle ilgili bir diğer çelişki ise, kamu hizmetinin ve ilgili Anayasal ilkenin özünden kaynaklanmaktadır. Bir görevin kamu birimince yerine getirilmesinden vazgeçilip, gerçek veya tüzelkişiyeye bırakılmasıyla, artık hizmetin yürütümü belirlenmiş olmaktadır. Görevi devralıp yürüten de kamu yararından vazgeçemeyeceği gibi, yerine getirdiği de yine bir kamu hizmetidir. Bu konumu nedeniyle yetki alan kişi, kamu idaresi veya kamu kurumu olmadığından, kamu hizmetini bir başkasına devredemez. (...) Araç muayene istasyonu açma ve işletme yetkisi verilen gerçek veya tüzelkişinin, Anayasanın öngörüsü nedeniyle bir başka kişiye kamu hizmetini devretmesi olanağı bulunmamaktadır. Dahası, yetki verilen kişilerin bu yetkilerini alt işleticilere devretmesi, görevin kamusal niteliği nedeniyle, kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanımı olacaktır."

Sonuçta, Danıştay kararı kamu hizmeti ile özelleştirme arasındaki bağları kopartmakta, mülkiyet satışı dışındaki hizmet devir işlemlerine idarenin kamusal rolü kapsamında bir çerçeve oluşturmakta ve konu özgülünde hukuk devleti gerekliliklerine dikkat çekmektedir.

Anayasa Mahkemesi'ne yansıyan bu konuda ülke, kamu ve toplum lehine bir karar çıkacağına ve bağımsız yargıya olan inancımızı bir kez daha dile getirmek istiyoruz.

Araç muayene istasyonlarının özelleştirilmesine dayanak yapılmak istenen, bu hizmete ilişkin hantallık, aksaklık, yanlış ve kaçakların, ilgili kuruluşlar ve yöneticilerin yasalarla kendilerine verilmiş görevleri tam anlamıyla yerine getirmemeleri ve araç muayenesinden elde edilen gelirlerin bu alanda yatırıma dönüştürülmeyip başka alanlara kaydırılması ile büyüdüğünü görmek durumundayız. Bu duruma karşı ciddi bir kamu politikası oluşturulmasıyla sorunun kamu çıkarları ve toplum lehine çözümü gerçekleştirilebilir.

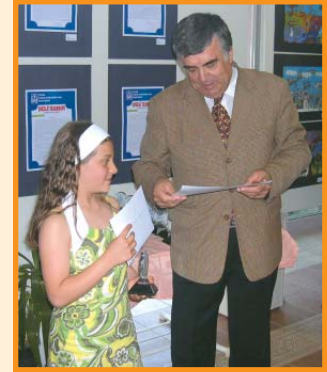
Odamız bu konunun kamuoyunda önyargısız ve toplum yararları lehine ele alınabilmesi için Kamu Kurumu niteliğinde bir Meslek Kuruluşu olma konumuyla gereken katkıları sunmaya devam edecektir. Ayrıca ciddi kamu politikalarının oluşturulması ve uygulanmasına ilişkin gereken katkıyı her zaman sunacağımızı burada yinelemek istiyoruz.

Resim ve Kompozisyon Yarışmaları İle İlgili Sergiyi Açtık

Odamızın kuruluşunun 50. yıldönümü nedeniyle Şubemiz ve Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği ile düzenlenen “Nasıl Bir Dünyada Yaşamak İstiyorum ?” konulu resim yarışması ile “Enerji Tasarrufu” konulu kompozisyon yarışmalarında dereceye giren eserler iki ayrı kitapçıkta toplandı ve Denizli Belediyesi Turan Bahadır Sergi Salonu’nda açılan sergide sergilendi.

4 Haziran 2005 tarihinde yapılan sergi açılışına etkinlik seçici kurulu üyeleri-
miz ve Şube Yönetim Kurulu üyelerimizin yanı sıra Denizli Milli Eğitim Müdürü Ekrem EKİCİ, Denizli Çevre ve Orman İl Müdürü Yılmaz KAPLAN, Denizli Belediyesi Başkan Yardımcıları Şamil ÇINAR ve Ali ALAYBEYOĞLU ile birçok üyemiz ve çok sayıda öğrenci velileri ile birlikte katıldılar.

Şube Başkanımız Prof. Dr. Mehmet ATILGAN sergiyi açarken özetle: “İlköğretim Okulları için hazırladığımız **“NASIL BİR DÜNYADA YAŞAMAK İSTİYORUM?”** konulu resim yarışmamıza hepsi birbirinden güzel tam 1.119 resim geldi yarışmaya. Zor ve uzun bir çalışmadan sonra seçici kurulumuz 50 olarak planladığımız sayıyı ancak 101’e indirebildi. Bizlerde bu 101 eseri sizlerle paylaşıyoruz. Aynı şekilde lise öğrencileri için hazırladığımız **“ENERJİ TASARRUFU”** ile ilgili kompozisyon yarışmasına katılan geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin çevre ve enerji kullanımı ile ilgili duyarlılıklarını güzel yazılarına yansıttıklarını memnuniyetle görmüş bulunuyoruz” dedi. Ayrıca, sergiyi düzenlememizdeki katkıları nedeniyle ilgili kurum ve kuruluşlar ile katılımcılara teşekkür etti.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI “NASIL BİR DÜNYADA YAŞAMAK İSTİYORUM ?” KONULU RESİM YARIŞMASI’NDA ÖDÜL ALAN ESERLER

ADI	SOYADI	YAŞI	SINIFI	OKULU	DERECESİ
MİRAY	GÜLDALI	9	3	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	BİRİNCİSİ
SILA	SAVAŞ	9	3	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	İKİNCİSİ
BENSU	ULUKAYA	7	1	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	ÜÇÜNCÜSÜ
BETÜL	GÜNDÜZ	10	5	ÖZEL P.E.V. İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
AYŞE	ÖZMET	14	8	PAKİZE VE SUZAN ÖZKARDEŞ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
SEDA	ÖZEN	12	7	ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
RAZİYE SENA	KOCAKAYA	10	5	HÜRRİYET İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
ELİF	YOLDAŞ	8	2	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
CEYLİN	KÜÇÜKER	7	1	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
PELİN	ZEYTİNCİ	13	7	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
BİLGE	ÖZCAN	8	2	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
ITİR	SEVİG	13	7	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
MELİSA SELİN	YAYLALI	8	2	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
NEVRUZ	UZ	11	5	ODTÜ G.V. DENİZLİ İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON
DİLARA	ÇAKIRTÜRK	10	5	ÖZEL P.E.V. İLKÖĞRETİM OKULU	MANSİYON

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI “ENERJİ TASARRUFU” KONULU KOMPOZİSYON YARIŞMASI’NDA ÖDÜL ALAN ESERLER

ADI	SOYADI	OKULU	SINIFI	DERECESİ
DİLARA	ZORLU	ERBAKIR FEN LİSESİ	9-B	1
GÜLHAN	CAN	DENİZLİ ANAFARTALAR LİSESİ	11-FEN-P	2
GÖKÇEN	ÇAKMAKÇIOĞLU	HASAN TEKİN ADA LİSESİ	10 TM	3
HANDE	TEKİN	KAZIM KAYNAK LİSESİ	HAZIRLIK-A	3
MERVE	KARGIN	ÖZEL PEV LİSESİ	HAZIRLIK	MANSİYON
YEŞİM	BİCAN	ÖZEL SERVERGAZİ FEN LİSESİ	FHAZ-A	MANSİYON
SİNAN	YENİAYDIN	ŞEHİT.ÖĞT.YUSUF BATUR TEKNİK LİS.	12 ELEKT.	MANSİYON
SEMİH	ABALIOĞLU	ÖZEL DENİZLİ LİSESİ	HAZIRLIK-B	MANSİYON
GENÇAY	MUT	T.E.V. ANADOLU LİSESİ	10-DİL	MANSİYON
GAMZE	CANOĞLU	ÖZEL SERVERGAZİ FEN LİSESİ	FHAZ-A	MANSİYON
EMİN	KILCI	KAZIM KAYNAK LİSESİ	11-F	MANSİYON

Temiz Çevre ve Güvenli İş

Kuruluşların ürünlerini kaliteli üretmeleri artık tek başına yeterli değildir. Yönetim sistemi modelleri ; kalite, çevre ve güvenlik faktörlerinin hepsinin birden içermelidir.

Kuruluşun faaliyetlerinin çevreye ve insanlara olan etkisi, eğer sonraki kuşakların yaşamlarını etkileyecekse; bu kabul edilemez. Anlık refah sağlamak yeterli değildir; "sürdürülebilir kalmama" olmalıdır.

Çevreye saygılı üretim yapmak maliyetlidir ve büyük çabalar gerektirir. Almanya 20 yılda çevre yönetim sistemini oturtabilmiştir. Türkiye' nin benzer bir sistemi kurabilmesi, bu konudaki işletme maliyetleri hariç, 100 milyar USD yatırımı gerektirdiği tahmin edilmektedir.

2003 yılı SSK verilerine göre Türkiye' de 76.668 iş kazası olmuştur. 811 ölüm, 1596 sürekli iş göremezlik, 440 meslek hastalığı gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda 2.101.539 gün geçici iş göremezlik ortaya çıkmıştır. Çalışanlar 105.532 günü hastanede geçirmiştir. Bir yılda, 5758 yıl iş kaybı oluşmuştur. Sürekli iş göremezlik ve ölümlerin maliyeti yılda yaklaşık 1 milyar YTL ' dir. Bu sonuçlarla; Türkiye Avrupa birincisi ve Dünya üçüncüsüdür.

Çevreye saygılı üretim yapan ve çalışanlarının iş güvenliğine önem veren kuruluşlar, hem yatırım maliyetlerine hem de işletme maliyetlerine katlanmaktadır. Bu konulara önem vermeyen kuruluşlar ise hem sorumluluklarını yerine getirmemekte, hem de haksız rekabet yapmaktadırlar. 1983 yılına kadar hiç Çevre Kanunu olmamış, 1990'lara kadar 1973 yılında çıkarılmış çeviri bir tüzükle gelmiş Türkiye' de bugünlerde çıkarılan yönetmeliklerin dışında etkili bir işleyişin sağlanmadığı açıkça görülmektedir.

Devlet, haksız rekabeti önlemek ve vatandaşını korumak için çevre ve iş güvenliği yasalarını tam olarak uygulamak zorundadır. Şu ana kadar, " önce üretim yapmalıyız" diyerek bu konuda çok az şey yapıldı. Yeniden bir erte-

leme olmazsa 2007 yılı sonunda çevre mevzuatına uygun çalışmayan kuruluşlara Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından büyük cezaların verileceği belirtiliyor. Bu arada, iş güvenliği konusunda özellikle " iş güvenliği uzmanlığı" konusu çok tartışmalı bir durumda. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, sadece Ankara' da ve tek yanlı belirlediği kriterlere göre " İş Güvenliği Uzmanı" yetiştirmeye çalışıyor. İlk sonuçlar ve görünümlü Türkiye hacmindeki bir ülke için çok yetersiz.

Yönetim sistemi standartları ile çevre ve iş güvenliği mevzuatları arasında fark neredeyse kalmamıştır. Bu nedenle kuruluşların, mevzuatı da iyi bir şekilde izleyebilmesi için çevre ve iş güvenliği konularına sistematik olarak yaklaşması gereklidir.

Kuruluşlar , çevre ve iş güvenliği bakımından değişik risk düzeylerinde üretim yaparlar veya hizmet sunarlar. Her kuruluş kendi yönetim modelinin bir parçası olarak, çevre ve iş güvenliği ile ilgili performansını sürekli iyileştirecek ve faaliyetlerini mevzuata uygun hale getirecek çalışmalar yapmalıdır.

İskender ERBİL
Endüstri Mühendisi
PIVOT YÖNETİM DANIŞMANLIĞI

Bu amaçla entegre yönetim sistemi modeline sahip kuruluşlar aşağıdaki " yönetim sistem modellerini" yaygın olarak kullanmaktadır. Yönetim sistemi standartlarında pek çok " şart " ortak olduğu için " ortak bir dokümantasyon sistemini kurmak ve işletmek" zorunlu olmaktadır.

ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi
ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi
BSI OHSAS 18001:1999 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

Bir kuruluş çevreye ve çalışanlarına zarar verebilecek bir ürün üretiyor olabilir. Zaten faaliyetlerinden ötürü zarar vermeyen kuruluş yok gibidir. Önemli olan çevre ve iş güvenliği risklerini analiz etmek ve bu risklere uygun tedbirlerin alınmasını sağlamış olmaktır. Risk analizleri uygulamak ve bunlara bağlı tedbirler almak (mevzuatta da böyledir) kuruluşların üst yönetimin sorumluluğundadır.

Temiz çevre ve güvenli bir iş için hep birlikte çalışmalıyız.

BAŞSAĞLIĞI

Ender Çetiner
Zeybekoğlu

44921 Oda sicil numaralı üyemiz,
Ender Çetiner ZEYBEKOĞLU'nu
kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Yakınlarına, dostlarına ve camiamıza
başsağlığı dileriz.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Denizli Şubesi Yönetim Kurulu

Kariyer Günleri 2005'te stand açtık

Pamukkale Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi Mezunlar Derneği (PAÜMED) tarafından 21-22-23 Nisan 2005 tarihlerinde Pamukkale Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen Kariyer Günleri 2005 etkinliğinde Odamızı tanıtıcı stand açtık.

LPG'li Araçlardaki Denetimlerde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri Eğitimlerinin ilki Denizli'de gerçekleştirildi.

LPG'li Araçlardaki Denetimlerdeki Sorunlar ve Çözüm Önerileri

LPG'li araçlardaki denetimlerde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin eğitim toplantılarının ilki Denizli, İzmir ve Antalya Şubelerinden 27 teknik görevlinin katılımıyla 24 Nisan 2005 tarihinde Şubemizde yapıldı. Oda Yönetim Kurulu üyesi Tahsin AKBABA ve LPG Eğitimcisi Karel DEPOLO' nun katıldığı seminerde denetimlerin yeknesaklığın sağlanmasına yönelik bilgi paylaşımında bulunuldu. Oda Yönetim Kurulu Üyesi Tahsin AKBABA bu tür eğitim toplantılarının bölgesel olarak LPG'li araç denetimlerinde olduğu gibi periyodik kontrol, proje mesleki denetimi vb. konularla ilgili olarak ta yapılacağını bildirdi.

Geleneksel Mesleğe Hoşgeldiniz Kokteyli yapıldı

Şubemizce her yıl geleneksel olarak Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezun olan meslektaşlarımıza yönelik düzenlediğimiz "Mesleğe Hoşgeldiniz" kokteyllerinin 10.'su 2 Haziran 2005 tarihinde TMMOB Lokalinde yapıldı.

Kokteyle Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sebahattin NAS, PAÜ Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Muzaffer TOPCU ile çok sayıda öğretim üyesi ve öğrenci katıldı. Neşeli bir havada geçen kokteyle Şube Başkanımız Prof. Dr. Mehmet ATILGAN, Prof. Dr. Sebahattin NAS, Prof. Dr. Muzaffer TOPCU birer konuşma yaptılar. Şube Yönetim Kurulu üyelerimiz öğrencilere Oda rozeti taktılar.

Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümünde bu yıl normal öğretimde;

1. Nasuh YILDIRIM
2. Tolga TAŞ
3. Mine USLU

II. öğretimde;

1. Erdem KILIÇ
2. Gökhan ÖZÇELİK
3. Murat ÖZENÇ oldular.

Mezun olan tüm meslektaşlarımıza bundan sonraki yaşamlarında başarılar diliyoruz.

Mekanik Tesisat Ustalarının Eğitimi Protokolü İmzalandı

Şubemiz ile Denizli Belediyesi, Denizli Belediye Başkanlığı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü, Mimarlar Odası Denizli Şubesi ve İnşaat Mühendisleri Odası Denizli Şubesi arasında Mekanik Tesisat alanında çalışan usta ve kalfaların eğitimine yönelik protokol imzalandı. 8 Nisan 2005 tarihinde Valilik Makamında yapılan protokole Denizli Valisi Gazi ŞİMŞEK, Denizli Belediye Başkanı Nihat ZEYBEKÇİ, Milli Eğitim Müdürü Ekrem EKİCİ, Bayındırlık ve İskan Müdürü Kasım KAYIHAN, Halk Eğitim Başkanı Mehmet KIVRAK, Merkez Halk Eğitim ve Akşam Sanat Okulu Müdürü Süleyman PARLAK, İnşaat Mühendisleri Odası Denizli Şube Başkanı Şamil ÇINAR, Mimarlar Odası Denizli Şubesi ikinci

Başkanı Cüneyt ZEYTİNCİ ile Şube Başkanımız Prof. Dr. Mehmet ATILGAN imza koydular.

Bu çalışma ile ilimizde tüm yasa-yönetmelik, standart ve şartnamelere uygun yapıların üretilmesini sağlayabilmek için inşaat sektörü içerisinde

hizmet veren usta ve işçilerin eğitimi-bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ara elemanların eğitimi dışında bu konuda meslek edindirme ve istihdamı geliştirme çalışmaları için kurs, seminer, panel, konferans gibi etkinliklerin yapılması öngörülmektedir.

MİEM Kurslarımız Devam Ediyor

Ödamız bünyesinde oluşturulan Meslek İçi Eğitim Merkezi tarafından tüm Türkiye'de düzenlenen kurslar artarak devam ediyor. Şubemiz Şubat-Nisan aylarında bu kapsamda çeşitli konularda 6 adet kurs düzenledi. Bu kurslara toplam 163 meslektaşımız katıldı.

İnternet sitemizde yapmış olduğumuz anketler ile belirlediğimiz konularla ilgili olarak düzenlediğimiz kurslar üyelerimiz tarafından yoğun ilgi ve beğeniyle karşılanıyor.

Zaman zaman sizlere gönderdiğimiz anket formlarını doldurarak, hangi konularla ilgili kurs açılmasını istediğinizi bizlere bildirmenizi rica ediyoruz. Talepler doğrultusunda Eylül ayında Doğal Gaz Tesisatı konusundaki kursun tekrar açılacağını bildiriyoruz.

KURSun ADI	KURs TARİHİ	KURs ÖĞRETİCİSİ	KATILIMCI
İSİ YALITIMI-SİHHİ TESİSAT-İSITMA TESİSATI	14-20 ŞUBAT 2005	Atilla ÖZGENALP	25
DOĞAL GAZ İÇ TESİSAT	23-25 ŞUBAT 2005	Tarik DEMİRAY	23
YANGIN TESİSATI	1-2 NİSAN 2005	Dr. Sebahattin BOZBEY	29
ASANSÖR AVAN PROJE HAZIRLAMA	08 NİSAN 2005	Engin TURGAY	33
ARAÇ PROJELENDİRME	14-17 NİSAN 2005	Mehmet ÖZSAKARYA	28
ARAÇLARIN LPG'YE DÖNÜŞÜMÜ	25-27 NİSAN 2005	Karel DEPOLO	25

Şube Danışma Kurulu Toplantısı Marmaris'te yapıldı

Şube Danışma Kurulu Toplantısı Marmaris'te yapıldı. Marmaris İlçe Temsilciliği organizasyonunda gerçekleştirilen toplantıya tüm birimlerimizden yönetici ve teknik görevlilerimiz katıldı.

ISO 14001/2004 Çevre Yönetim Sistemi Semineri

ISO 14001/2004 Çevre Yönetim Sistemi Semineri 23-24 Nisan 2005 tarihlerinde yapıldı. Çeşitli firmalardan 8 kişinin katıldığı seminer Dr. Hilal KINLI tarafından verildi.

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi Semineri Düzenledik

28-29 Mayıs 2005 tarihinde OHSAS 18001 İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi konulu seminer düzenledik. Çeşitli firmalardan 32 kişinin katıldığı seminer Dr. Hilal KINLI tarafından verildi.

Isı Yalıtımı Örnek Projelendirme Semineri

Isı yalıtımı örnek projelendirme semineri 4 Nisan 2005 tarihinde MMO 7. Yıl Konferans Salonu'nda yapıldı. Serbest çalışan meslektaşlarımızın yoğun ilgi gösterdiği seminer Şubemiz Mesleki Denetim Komisyonu Üyesi Zeki ALTINTAŞ tarafından verildi.

Termopan Radyatör Fabrikasına Gezi Düzenledik

21 Mayıs 2005 tarihinde İzmir Termopan radyatör fabrikasına teknik gezi düzenledik. Teknik geziye 36 üyemiz katıldı. Gezi firma yetkilileri tarafından verilen ve firma tanıtımının yapıldığı bir seminerle başladı. Firma sahibi Kemal MERAL burada yaptığı konuşmada " Firmamız Üstünkarlı Makina Sanayi Grubunun bir kolu olan Üstün Isıtma Ltd. Şti. ısıtma sektörüne 1993 yılında panel radyatör üretimi ile girmiş 1998 yılında imalatına kat kaloriferlerini katmıştır. Ege Ticaret Merkezi'ndeki binasında hizmet vermektedir. İmalatlarını toplam 8500 m2 kapalı alanın bulunduğu fabrikalarında gerçekleştirmektedir. Yıllık üretim kapasitemiz Panel Radyatörlerde 150,000 metre/tül, Kat kaloriferlerinde 3000 adettir." Şeklinde konuştu. Daha sonra fabrika Firma Sahibi Kemal MERAL ve Satış Müdürü Ahmet Emir eşliğinde gezildi. Teknik gezimiz akşam kordonda yenilen yemek ile sona erdi. Geziyi düzenlememizdeki katkıları nedeniyle Şubemiz Sosyal ve Kültürel Etkinlikler Komisyonu Üyesi Metin ERKAL ile Firma Sahibi Kemal MERAL ve Satış Müdürü Ahmet EMİR'e teşekkürü borç biliyoruz.

III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi Yapıldı

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Adana Şubesi sekreteryalığında 29-30 Nisan 2005 tarihlerinde Çukurova Üniversitesi Mithat ÖZSAN Amfisi Konferans Salonlarında, konunun ilgilisi 617 kişinin katılımı ile gerçekleştirilen III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi başarıyla sonuçlandı. Oda yöneticileri, Çalışma ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilileri, üniversitelerden akademisyenler, İSDEMİR ve firma temsilcilerinden oluşan Kongre; Sonuç Bildirgesinin "4-10 Mayıs İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası" dolayısıyla kamuoyunca değerlendirilmesi dileğiyle tamamlandı.

Bilim, teknoloji sanayileşme, toplumsal değişimlerin nedenlerini oluşturmaktadır. Bilim, teknolojiyi, teknoloji sanayileşmeyi ve artı değeri yüksek ürünü getirerek toplumların refah düzeyini yükseltmektedir. Ancak teknoloji çevreyi ve çevreyle birlikte çalışanların sağlık ve güvenliklerini de tehdit etmektedir.

Gelişmiş ülkeler yasal önlemlerle toplumsal eğitim ve bilinçlendirmeyle sorunun çözümünü yönünde oldukça mesafe kat ederken, bizim gibi sanayileşmesini tamamlayamamış, sanayi ve demokrasi kültürü gelişmemiş, eleştiri, öneri ve denetim sistematiğinin gelişmediği ülkelerde yara kanamaya devam etmektedir. AB sürecine bağlı olarak 4857 sayılı İş Yasası ile birlikte ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatımızda değişmiş, bu yasayla birlikte 40'a yakın yönetmelik ve tebliğ yayınlanmış bunların bir kısmı yürürlüğe girmiştir. Ancak diğer alanlarda olduğu gibi alt yapısı hazırlanmadığı için uygulamada belirsizlikler yaşanmaktadır.

Küreselleşme sürecine paralel olarak özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırma, kısaca örgütsüzleştirme politikalarıyla her türlü güvenlik ve güvencelerden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk çalıştırmayla katmerlenen iş kazaları ve meslek hastalıklarının boyutu resmi istatistiklerde yayınlanandan çok daha büyüktür.

III. İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi kapsamında yapılan panel, konferans ve oturumlarda sunulan bildirimler, yapılan tartışma ve öneriler sonucu ortaya çıkan sonuç bildirgesini ilgililere, yetkililere ve kamuoyuna sunuyoruz.

1. Sosyal bir hukuk devletinde iş yasalari çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke alırken, çıkarılan 4857 sayılı İş Yasası tamamen işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kural dışı çalışmayı, işçiyi başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine konunun tüm taraflarının katılımı ile demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş Mevzuatı eksenini "insan" olan

çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

2. İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili ulusal politikaların tesisinde etken olması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından oluşturulan "İş Güvenliği Konseyi" yapısında, hükümet ve işveren temsilcilerinin yanısıra, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı ilgili meslek odalarının, Türk Tabipler Birliği'nin (TTB), Türkiye Barolar Birliği'nin (TBB) ve sendikaların da yer almasını sağlanarak, sürece katacakları olumlu katkılardan yararlanılmalıdır.

3. 20 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları, Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik"te ve 4857 sayılı İş Yasası ile İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında "İş Güvenliği Mühendisliği" yerine, "İş Güvenliği Uzmanı" tanımı getirilerek mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuştur. Temelde mühendislik altyapısı, bilgi birikimi ve deneyimi gerektiren iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında mühendis istihdamı, gerek ilgili kanun gerekse yönetmeliklerde yapılacak düzenlemelerle sağlanmalıdır.

4. Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamak, çalışanları, çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak için TMMOB ve Odamız, TTB, TBB ve sendikaların da içinde yer alacağı düzenleme ve uygulamalar ivedilikle yaşama geçirilmelidir. İş Güvenliği konusunda TMMOB'ye bağlı Meslek Odalarıyla eğitilen, belgelendirilen ve denetlenen İş Güvenliği Mühendislerinin istihdam edilmesi zorunlu tutulmalıdır.

5. İş Güvenliği Mühendisliği kavramı, çıkarılacak yeni bir yönetmelikle yeniden tanımlanmalı ve işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi çalışma zorunluluğu getirilerek çalışma koşulları yeniden düzenlenmelidir.

6. İş Sağlığı ve Güvenliğine yönelik verilecek eğitimler, ilgili meslek örgütleri tarafından verilmeli; bu eğitim özerk olmalıdır.

7. Başta KOBİ'ler olmak üzere 50'den daha az işçi çalıştıran işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri bütün işyerlerini ve tüm çalışanları kapsamalıdır. Bu kurullar, tarafların eşit sayıda temsil edildiği demokratik yapılar olarak düzenlenmeli ve tavsiye kurulundan ziyade yaptırım gücüne sahip bir kurula dönüştürülmelidir.

8. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için işyerlerinde "Önce İnsan, Önce Sağlık, Önce İş Güvenliği" anlayışı yerleştirilmeli, tüm süreçlerde öncelik İş Sağlığı ve Güvenliğinde olmalıdır.

9. İş Sağlığı ve Güvenliği denetimlerinde hedef işyeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği yeni denetim yöntemlerinin uygulanması ile

desteklenmeli, bilim ve teknolojiye gelişmeleri izlemeleri için denetim elemanlarına imkanlar sağlanmalıdır.

10. Ülkemizde her konuda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda da sağlıklı veri ve bilgi toplama, veriye ulaşmada sıkıntı yaşanmakta, sistem iyi çalışmamaktadır. İşyerlerinde, kaza ve meslek hastalıklarına ait bilgiler, bir veri tabanında toplanmalı, bu bilgilerden ölçme ve değerlendirme amaçlı yararlanılmalıdır.

11. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalışma koşulları ve bu koşullar arasındaki nedensel ilişkileri araştırmak, bilimsel araştırma yapacak, araştırma kurumları oluşturulmalı, eğitim kurumları özendirilmelidir.

12. Eğitim ve öğretim müfredatı, orta öğretimden başlanarak İş Sağlığı ve Güvenliği konusunu da içerecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

13. Bir İşçi Sağlığı Enstitüsü kurulmalıdır.

14. Meslek Hastalıkları Hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

15. Çalışan herkesin sağlık hakkından yararlanması için ortak sağlık birimleri kurulmalı, İşçi Sağlık Dispanserlerine devlet desteğinin artırılması ve yenilerinin kurulması sağlanmalıdır.

16. Türkiye ve dünyada korkunç boyutlara ulaşan çocuk işçilik konusunda, çocuk emeği sömürüsü ortadan kaldırılmalı, çocukların rehabilite edilmesi, eğitilmesi ve ailelerine kazanç getirci olanaklar sağlanmalıdır. Ucuz iş gücü olarak görülen kadın işçilikle ilgili bütün olumsuz uygulamalar kaldırılmalıdır.

17. Çalışanlar ile işverenler arasında İş Sağlığı ve Güvenliği duyarlılığı ve bilincinin oluşması sağlıklı ve güvenli işyerinin oluşumu ile paralellik taşımaktadır. Bunun için de güvenlik kültürü, aile kültürü veya toplumsal İş Sağlığı ve Güvenliği kültürü ile bir arada oluşturulmalı ve özendirilmelidir.

18. Ergonomi sadece İş Sağlığı ve Güvenliği alanında değil yaşayan her insanın yaşam felsefesi olmalıdır. Ergonomi, İş Sağlığı ve Güvenliğinin ta kendisidir. Disiplinlerarası bir hizmet gerektirir. Ergonomi bilincinin oluşturulması bir devlet politikası haline gelmelidir.

19. İş Sağlığı ve Güvenliği; İş Güvenliği Mühendisi, İşyeri Hekimleri, İşyeri Hemşireleri ve İş Sağlığı Memurlarından oluşan bir ekip tarafından hayata geçirilmektedir. Ancak İş Güvenliği ve İş Sağlığına yönelik hekim ve mühendislerin görevleri, çalışma usul ve esasları yönetmeliklerde bir şekilde belirtilmiş olmasına rağmen, işyeri hemşirelerinin görevleri, çalışma usul ve esasları tanımlanmamış olup bu hususların tanımlanmasına gereksinim bulunmaktadır.

IX. OTOMOTİV VE YAN SANAYİİ SEMPOZYUMU

SONUÇ BİLDİRGESİ (29 MAYIS 2005)

Tüm sanayileşmiş ülkelerde otomotiv sanayii yan sanayii ile birlikte ekonominin lokomotifi olarak tanımlanmaktadır. Otomotiv Sanayii, Demir Çelik, Petro Kimya, Lastik gibi temel sanayi dalları ile yakın ilişki içinde olup, diğer sektörlerdeki teknolojik gelişmelerin sürükleyicisi konumundadır.

Ekonomideki sürükleyici etkisi ve diğer sektörlerle olan ilişkisi nedeniyle otomotiv endüstrisi bugün olduğu gibi gelecekte de ülke ekonomisi ve teknolojik gelişim için önemini korumaya devam edecektir.

Katma değer açısından tekstil sektöründen sonra ikinci sırayı alan otomotiv sanayiinin geleceğini şekillendirme çabasında olan ülkemizin makina parkının durumu, makina imalatına yönelik politikalar, üretimin kalitesi, AR-GE ve tasarım boyutu, mesleki eğitim, çalışanların iş güvenliği, sendikalar hakları, ithalat, ihracat dengeleri vb. konuların bir bütünlük içinde ele alınması gerekmektedir.

Ülkemizde ekonomik ve siyasal istikrar ile sektöre yönelik stratejik planlamanın bulunmaması, yan sanayide yerli parça kullanım oranının giderek düşmesi, ana ve yan sanayide yabancı sermaye miktarının giderek yükselmesi, teknolojik yenilenme, üretim düzeyi, mühendislik hizmetleri, istihdam, eğitim, vergilendirme gibi etkenlerden dolayı "Ulusal Otomotiv Sanayii"nin oluşumundan bahsetmek, bugün itibarıyla mümkün görünmemektedir.

İnsanlığın ortak mirası olan bilim ve teknolojinin toplumsal ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi ve kullanılmasında mühendisler önemli rol oynamaktadır. Mühendislerin amacı; insanın mutluluğu, yaşam kalitesi ve toplumsal refahın yükseltilmesi, oluşturulan zenginliklerin toplumsal faydaya dönüştürülmesini sağlamaktır.

Makina Mühendisleri Odası, "Türkiye'de Motor ve Otomobil Yapılmaz" tezlerine karşın somut çabalarla motoru ve otomobili ortaya koyan mühendislerin idealizmini ülke ve toplum yararları doğrultusunda yaygınlaştırmayı, bu nedenle sanayileşmeyi ve demokratikleşmeyi ön plana çıkarmaya çalışmaktadır.

Makina Mühendisleri Odası olarak; Otomotiv Ana ve Yan Sanayii Sektöründe aşağıdaki taleplerin ülke ve toplum yararları doğrultusunda hayata

geçirilmesi için tüm birikimlerimizle katkı ve katılımda bulunacağımızı duyururuz.

1. Otomotiv Sanayii'nin geleceğinde; magnezyum, alüminyum, plastik ve kompozit malzemelerin ağırlıklı olarak yer alması için çalışmalar teşvik edilmelidir.

2. Otomotiv Ana ve Yan Sanayii'nde geleceğin yakıtı olan hidrojen yakıtının kullanılması ile ilgili olarak AR-GE çalışmalarına başlanmalıdır. Hidrojen kullanacak içten yanmalı motorların ve yakıt pillerinin geliştirilmesi, depolama ve dağıtım sistemleri üzerine AR-GE çalışmalarına (ABD, AB ve Uzak Doğu'daki benzeri sanayilere paralel olarak) başlanmalıdır.

3. Geleceğin yakıt teknolojilerinde kilit bir önemi taşıyacak olan "BOR" potansiyelimizi katma değere dönüştürecek politikalar üretilmeli, mevcut çalışmalar desteklenmelidir.

4. KOBİ'lerin nitelikli eleman ve özellikle mühendislerin çalıştırılmasını özendirme için vergi indirimleri, prim kesintilerinde kolaylık gibi teşvik edici tedbirler alınmalı ve hayata geçirilmelidir.

5. Sosyo-ekonomik yapıdaki rolleri, istihdam, üretim payları ve yeni teknolojilere hızlı adaptasyon gösterebilen yetenekleri ile KOBİ'ler desteklenmeli ve geliştirilmelidir.

6. Otomotiv Sanayii ve Yan Sanayii'nde üretimde farklılığı yakalamanın koşulu AR-GE çalışmalarıdır. Bunun için de ülkemizde, firmalarımızda ve bireylerde AR-GE bilinci oluşturulmalıdır.

7. Eğitilmiş insan gücü artırılmalıdır. Firmaların ihtiyaçları doğrultusunda yönetim, üretim teknolojisi, ürün tasarımı, pazarlama teknikleri vb. konulardaki vasıflı eleman için firma içi eğitimi ve bu alanda eğitilmiş insan gücü istihdamına azami önem verilmelidir.

8. Bir firmanın performansında en önemli faktörlerden birisi de kalite ve standartlardır. Bunun için firmaların ISO 9000, tip onay ve CE uygunluk işareti sertifikası vb. belgeleri alma çalışmalarını hızlandırılmalıdır.

9. Firmalar ürettikleri ürünün tanıtımına önem verilmelidirler. Ürünün kendisi, ürünün markası başlıbaşına bir tanıtım amacıdır. Bunun için çeşitli tanıtım kanalları aktif bir şekilde kullanılmalıdır.

10. Tanıtım ve markalaşma ça-

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Bursa Şubemizin sekreteryalığında 27-28 Mayıs 2005 tarihlerinde Bursa'da Holiday-Inn Otelde yapılan IX. Otomotiv ve Yan Sanayii Sempozyumu'nda toplam 7 oturumda sunulan 27 adet bildiri ve "Bursa Otomotiv Yan Sanayii Anketi Işığında Bursa'da Yan Sanayii'nin Gelişimi" ve "AB Geçiş Sürecinde Türkiye'nin Otomotiv Politikalarının Belirlenmesi" panellerinde ortaya çıkan görüş ve öneriler doğrultusunda aşağıdaki sonuç bildirgesi kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

İşmaları sürekli olmalıdır. Tüketiciciye çekecek yeni ürün tasarımı, kalite, kaliteyi markaya dönüştürmek ve bu markayı uluslararası alanda söz sahibi yapmak önemlidir. Tasarımın kalite ve pazarlama ile doğrudan ilişkili olduğunun bilinci yerleştirilmelidir.

11. Birçok ürünün özelliğinden dolayı yurtdışında etkin dağıtım için üretici firmaların kendi dağıtım kanallarını kurması gerekir. Bunun için firmalar etkin dağıtım kanalları oluşturulmalıdır.

12. Daha pahalı geleneksel pazarlama yöntemleri yerine daha az masraflı, etkin pazarlama olanağına kavuşmak için firmalarımız yaygın bir şekilde internet teknolojilerinden yararlanmalıdır.

13. Otomotiv ve Yan Sanayii'nde rekabet edebilirlik, işgücü maliyetleri üzerinden uygulanmalı, yeni teknolojiler geliştirilerek sağlanmalıdır.

14. Üniversite sanayii işbirliğinin geliştirilmesi için somut politikalar belirlenmeli ve hayata geçirilmelidir.

15. Motorlu taşıt üretiminde yüksek oranda yerli parça kullanılmasını sağlayacak uygulamalar teşvik edilmeli, planlanmalı ve hayata geçirilmelidir.

16. Otomotiv Ana ve Yan Sanayii'nde üretilen her ürünün çevreye verdiği zarardan dolayı üretici firmaların sorumlu tutulması ve bununla ilgili yasal işlemlerin hayata geçirilmesini sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

17. Otomotiv Endüstrisinde çevre kirliliğini önleyecek ürünlerin üretilmesini sağlayan firmalar teşvik edilmeli, vergi muafiyetleri getirilmeli ve konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapılarak hayata geçirilmelidir.

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI**

II. İletim Teknolojileri Kongresi gerçekleştirildi

II. İletim Teknolojileri Kongresi, 27-28 Mayıs tarihleri arasında Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Kadıköy Temsilciliği sekreteryalığında Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumu'nda gerçekleştirilmiştir. Kongreyi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Üniversiteler, kamu kurumları, sektör dernekleri, sektör dergileri olmak üzere 37 kurum ve kuruluş desteklemiştir. Kongre boyunca toplam yedi oturumda 20 bildiri sunulmuş olup, 32 bildiri içeren bildiriler kitabı katılımcılara dağıtılmıştır.

Kongre kapsamı içinde Asansörlerde Ulusal Mevzuatın Düzenlenmesi ve Uygulama Çalışmaları konulu ilgili kesimlerin katıldığı panel gerçekleştirilmiştir. Kongre süresince 120'si kayıtlı delege olmak üzere toplam 410 mühendis ve teknik eleman oturumlara katılmış, kurum ve ürün tanıtım masalarını ziyaret etmiştir.

Sonuç Bildirgesi yazının devamındadır.

Sanayinin tamamı ve yaşamımızın önemli bir bölümünde iletim teknolojileri önemli bir yer tutuyor. Fabrikalardan depolara, şantiyelerden küçük işletme ve konutlara dek, iletim ve kaldırma makinaları pek çok alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. İletim teknolojilerindeki yeni gelişmeler, sanayileşme ve kentleşme alanındaki yeni gelişmelerle bağlantılı bir şekilde sürmektedir. Bu çerçevede enerji kullanımında ekonomiklik, konfor ve güvenlik faktörleri ön plana çıkmaktadır. Diğer taraftan standartlara uygun üretim, rekabet koşulları, AB uyum süreci, standartların uyumlaştırılması gibi konularda büyük bir dağınıklığın yaşandığı da görülmektedir. Bu açıdan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı TSE, Meslek Odaları, üretici firmalar, mühendisler, akademisyenler ve ilgili diğer kuruluşların denetimlerinin yaygın ve etkin kılınmasının gerek can ve mal güvenliği, gerekse haksız rekabeti önlemek açısından önemi bugün de sürmektedir. 2004 yılı itibarıyla kullanımda olan asansör sayısı 120.000 civarında olup her yıl yaklaşık 7000 adet asansör üretilmektedir. Şu an itibarıyla MMO'dan Büro Tescil Belgesi almış 560 firma asansör tasarım, imalat, montaj ve bakım süreçlerinde hizmet vermekte ve bu firmalarda 600 civarında makina mühendisi ve bir o kadar da elektrik mühendisi istihdam edilmektedir. Herhangi bir yetki almadan, korsan olarak çalışan firma sayısı ise yaklaşık 1000 civarındadır.

Makina Mühendisleri Odası Asansör Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği uyarınca ülke genelinde Eğitim Kursları açılmakta ve kurslar sonrası yapılan sınavlar sonucunda başarılı olan mühendisler belgelendirilmektedir. Bugüne değin bu çerçevede açılan kurslar sonucunda asansör avan proje hazırlanmasında 2037, asansör uygulama konusunda ise 1573 mühendis belgelendirilmiştir.

MMO tarafından kullanılan asansörlerin periyodik kontrollerinin yapılması için çeşitli belediyelerle protokoller yapılmış ve uzman mühendislerce onbinlerce asansörün periyodik kontrolleri yapılarak olası kazaların önüne geçilmiştir. Sadece 2004 yılında kontrol edilen asansör sayısı 15.556'dır. Bu kontroller sonucunda ortaya çıkan gerçek şudur: 10 ilimizdeki ilgili belediye sınırları içinde kullanımda olan asansörlerin yaklaşık %83'ü eksik, %12'si kullanılamaz durumda olup yalnızca %5'i standartlara uygundur. Bu tablo

halkımızın can güvenliğinin nasıl büyük bir tehlike içinde olduğunun göstergesidir.

Yapılan bu periyodik kontrollerde asansörlerin büyük bir çoğunluğunun kuyu dibinin temiz olmadığı, kabin karşı ağırlık tamponlarının olmadığı, korozyonların olduğu, regülatör halatının elektriksel denetiminin olmadığı, kuyu içi elektrik tesisatının uygun olmadığı, kabin altı tampon çarpma plakasının olmadığı vb. gibi birçok olumsuzluklar tespit edilmiştir. Asansörler, kaldırma iletim makinaları içinde son derece emniyetli bir taşıma aracı olmak zorundadır. İnsan sağlığı ve can güvenliğini doğrudan etkileyen ürün grupları içerisinde yer alması nedeniyle asansörler; tasarım, imalat, montaj, işletmeye alma, ruhsatlandırma ve kullanım aşamalarında ülkemizde zorunlu standartlar ve yönetmelikler kapsamına alınmıştır. Aynı şekilde asansörler, AB ülkelerinde de riskli ürün grubu listesinde yer alarak, CE İşareti Standardı'na tabi tutulmuştur. Ülkemizde asansörlerin projelendirilmesi, montajı ve bakımı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 20.12.1995 tarih ve 22499 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Asansör Yönetmeliği çerçevesinde yapılmaktaydı. Bu yönetmelik yerine, anılan Bakanlık tarafından AB uyum sürecinde 15.02.2003 tarih ve 25021 sayılı Resmi Gazete'de yeni bir Asansör Yönetmeliği yayınlanmıştır. Bu Yönetmelik, yayın tarihinden itibaren 18 ay sonra yani 15.08.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Halen yürürlükte bulunan 95/16/AT sayılı Yönetmelikte Asansör imalat, montaj ve bakım süreçlerinde çalışan mühendislerle yönelik açık bir düzenleme bulunmamaktadır. 1995 tarihli yönetmelikte asansör imalat, montaj ve bakım firmalarının bir elektrik ve bir makina mühendisi istihdam etmesi ve bu firmaların Elektrik ve Makina Mühendisleri Odaları'ndan Büro Tescil Belgesi alması zorunlu tutulmuşken, yürürlükteki Yönetmelikte bu konular boşlukta bırakılmıştır. Yeni Yönetmelikte asansör avan ve uygulama projelerinin elektrik ve makina mühendislerince çizileceği ve bu projelerin Belediye ve Valiliklerce asansörlere işletme ruhsatı verilmesi aşamasında isteneceği belirtilmekte, ancak imalat, montaj ve bakım firmalarının mühendis istihdamı konusunda herhangi bir açıklık getirilmemektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 95/16/AT yönetmeliğinde bir revizyon yapılacağına ve yönetmeliğin yanı sıra asansör uygulamaları konusunda ulusal düzenlemelerimizi belirleyecek Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği ismi ile bir yönetmelik daha hazırlanacağı, asansör uygulamalarında görev alan mühendislerin, Odaların ve diğer ilgili kurumların görev, yetki ve sorumluluklarının hazırlanacak yeni düzenlemelerde açıklığa kavuşturulacağı bildirilmiştir. Bu doğrultuda çalışmalar sürdürülmektedir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca 13.07.2004 tarih ve 25521 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak kurulan Asansör Teknik Komitesi (ASTEK), söz konusu yönetmeliklere ilişkin çalışmalar yürütmektedir. MMO ve EMO bu Komite'nin üyesidir. ASTEK'te söz konusu düzenlemelere ilişkin iki ayrı alt çalışma grubu oluşturulmuştur. MMO ve Elektrik Mühendisleri Odası bu iki çalışma grubunda temsilci bulundurmakta ve çalışmalara aktif olarak katılmaktadır. 95/16/AT Direktifi'nin Türkçe'ye revize edilmesi alt çalışma grubu çalışmaları, büyük ölçüde tamamlanmış ve Direktif Türkçe'ye birebir tercüme edilmiştir fakat, ulusal bir mevzuat olan ve tüm AB ülkelerinde benzerleri bulunan Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği konusunda ortak bir görüşe ulaşılamamıştır.

Bazı çevreler olaya ticari boyutta yaklaşmakta, asansör firmalarında mühendis çalıştırılmasına ve Mühendis Odaları'nın mesleki denetim süreçlerinde yer almasına şiddetle karşı çıkmaktadırlar. Hatta yürürlükteki Yönetmeliğin avan ve tatbikat projeleri ile ilgili hükümleri iptal edilmek istenmekte, yapının bir parçası olan ve yanlış uygulamaların sonuçlarını insan yaşamıyla ödediğimiz asansör tesisleri yapı denetim süreçlerinden kaçırılmaya çalışılmakta, işletme ruhsatı aşamasında sadece firmanın düzenleyeceği AT uygunluk beyanının yeterli sayılması istenmektedir.

Bilim, mühendis ve kamu denetimini dışlayan böylesi bir düzenleme, asansörler konusunda denetim eksikliğinden kaynaklı can ve mal kayıplarını, standart dışı uygulamaları daha da arttıracığı gibi ulusal asansör sanayimizi de baltalayacak, sektörde hizmet veren binlerce mühendis işinden olacaktır. Buna izin verilmemelidir.

- ASTEK tarafından yapılan görevlendirme uyarınca MMO ve EMO'nun birlikte hazırladığı ve Bakanlığın onayına sunduğu "Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği Taslağı" değerlendirilerek ivedilikle mevzuata yansıtılmalıdır.

- Ülkemizde ulusal Onaylanmış Kuruluş oluşturma çalışmaları oldukça yavaş ilerlemektedir. Bu konuda yeterli düzeyde yönlendirici, özendirici ve kısa dönemde sonuç alıcı yaklaşımların geliştirilmesi gerekmektedir. Asansör sektörünün AB teknik mevzuatına uyum ve belgelendirme çalışmalarının hızlandırılması amacıyla, MMO'nun Onaylanmış Kuruluş olma başvurusu, TÜRKAK tarafından ivedilikle sonuçlandırılmalıdır.

- AB Teknik Mevzuatı'na yönelik yeni düzenlemeler konusunda sektörün ve kamuoyunun bilgilendirilmesi yönünde çalışmalara ağırlık verilmelidir.

- İletim Makinaları üretimiyle ilgili imalatçıların teknolojik düzeylerini yükseltmek için yürüttükleri çalışmalar teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

- İletim makinalarının yaygınlık ve önemine karşın, üniversiteler ve ara eleman yetiştiren okulların eğitim programlarında bu disipline yeterince yer verilmemekte; bazılarında ise seçmeli ders olarak okutulmakta, dolayısıyla bu konudaki öğretim yetersiz kalmaktadır. Üniversitelerin ilgili bölümleri ve meslek liselerinde ilgili derslere daha fazla yer verilmelidir.

- Asansörlerin bakımının, meslek odalarınca mesleki yeterliliği belgelendirilmiş mühendis çalıştıran yetkin firmalarca yapılması sağlanmalıdır.

- İlgili kamu kuruluşları ile yerel yönetimler, asansör peyodik kontrollerinin düzenli olarak yaptırılması konusunda daha duyarlı davranmalı, bu konuda Meslek Odaları ile denetim süreçlerinde işbirliğini arttırmalıdır.

- Makina ve Elektrik Mühendisleri tarafından çizilen asansör projeleri, Odaların Mesleki Denetiminden geçmeden ilgili makamlarca kesinlikle işlem yapılmamalıdır.

- Mesleki denetimin olmazsa olmaz koşulunun "uzmanlık ve belgelendirme" olduğu bilinmelidir. Bu anlamda meslek odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde, kamu yararına ve kamu adına sürdürdüğü üretim ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, mesleki denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlar-

ca konulan tüm engeller ve sınırlamalar kaldırılmalıdır.

- Makina Mühendisleri Odası'nın "Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği" kapsamında gerçekleştirdiği MIEM çalışmaları geliştirilerek sürdürülmelidir. Bu çalışmalarda üniversitelerin ve kaldırma iletme makinaları sektörünün desteği artırılmalıdır.

- Asansör yönetmeliğinde, halen kullanılmakta olan asansörlere ilişkin bir yaptırım bulunmamaktadır. Yeni yapılan asansörlerde uygulanmakta olan güvenlik kriterlerinin, kullanımda olan asansörlere de uygulanması yönünde düzenleme yapılmalıdır.

- Ülkemizde bina asansörlerinin uygulama projelerine uygun olarak yapılmasını denetleme ve yapı kullanım izinlerini verme yetkisi, yürürlükteki yasalarla yapı denetim kuruluşlarına, yerel yönetimlere ve mücavir alan sınırları dışında valiliklere verilmiştir. Ancak bu süreçlerde meslek odalarının dışlanması nedeniyle, bütünlüklü bir denetim yapılamamaktadır. Bunun bedelini asansör kazaları şeklindeki sonuçlarda yaşamaktayız. Binalarda asansörlerin bilimsel teknik esaslara, sağlık kurallarına uygun olarak yapılması amacıyla, yerel ve merkezi yönetimler ile meslek odalarının koordinasyon içerisinde çalışabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. İmar Yasası ve Yapı Denetim Yasası yeniden düzenlenmelidir.

- Ülkemiz asansör ürün ve malzemeleri açısından bir ithalat cenneti haline gelmiştir. Planlı sanayi politikalarının olmaması, ekonomik krizler, tutarsız ihracat ve ithalat politikaları, yatırım malları ithalatında korumacılık faktörüne öncelik verilmemesi ve yatırımlarda sektöre öncelik tanınmaması bu durumun başlıca nedenleridir. Yerli üretimin ulusal ve uluslararası rekabet ortamında etkinliğinin artırılması için AR-GE ve yüksek üretim teknolojilerine yönelik yatırımlara destek verilmesi devlet politikası haline getirilmelidir.

- Engelli standartlarına uyum, bir ülkenin aynı zamanda çağdaşlığının da bir göstergesidir. Yapılarda, sokaklarda, işyerlerinde engellilerin rahatça hareket edebildiği bir ülkede aynı zamanda yaşlılar ve hamileler başta olmak üzere tüm kesimler yüksek bir yaşam kalitesine sahip olabilirler.

- Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için imar planlarının yapılmasında kentsel, sosyal teknik altyapı alanlarında ve yapılarda engellilerin toplumsal ve sosyal yaşama ve üretime katılmalarını sağlayacak düzenlemelerin yapılmasına önem verilmelidir.

- Engellilerin toplumsal yaşama katılabilmesi amacı ile bir çok standart ve düzenleme vardır. Ancak bunların uygulamalarda yerine getirilmemektedir. Bu standartların uygulanması konusunda ilgili kurumlar, özellikle belediyeler sorumluluklarını yerine getirmelidir.

Ülkemiz insanının çağdaş, planlı, sağlıklı, güvenli koşullarda yaşaması, yaşam kalitesini arttıran İletim Teknolojilerinin değişik boyutlarıyla incelenmesi ve tartışılması amacıyla düzenlenen II. İLETİM TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ' nin gerçekleştirilmesi için destek veren tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ederiz.

Kongremizin aldığı kararların niteliği ve niceliği ile çağdaş, demokratik, sanayileşen ve üreten bir Türkiye yaratılması sürecine katkıda bulunacağı inancı ile yaşama geçirilmesinin takipçisi olacağımızı kamuoyuna bildiririz.

“YEKS 2005/Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları/Enerji Yönetimi Sempozyumu”

Sempozyumda, 8 oturumda toplam 41 adet bildiri ile birlikte 20 adet poster bildiri sunulmuştur. Sunulan tüm bildirimler, kitaplaştırılarak katılımcılar ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Sonuç Bildirgesi yazının devamındadır.
YEKS 2005/Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları/
Enerji Yönetimi Sempozyumu”
Sonuç Bildirgesi
(03-04 Haziran/Kayseri)

Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları/Enerji Yönetimi Sempozyumu, 03-04 Haziran 2005 tarihinde TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Kayseri Şubesi sekreteryalığında Kayseri’de gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumda, 8 oturumda toplam 41 adet bildiri ile birlikte 20 adet poster bildiri sunulmuştur. Sunulan tüm bildirimler, kitaplaştırılarak katılımcılar ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Bu bildirimlerin yanı sıra, çağrılı konuşmacı Dünya Hidrojen Enerjisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Nejat Veziroğlu’nun, “21. Yüzyılın Enerjisi: Hidrojen Enerji Sistemi ve Türkiye’nin Anahtar Rolü” başlıklı sunumu ve “Ulusal, Kamusal Enerji Politikaları Işığında Enerji Yönetimi” konulu panelde ortaya çıkan görüş ve değerlendirmelerin ışığında, aşağıdaki Sonuç Bildirgesi’nin kamuoyunun ilgisine sunulması kararlaştırılmıştır.

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde, en önemli konuların başında; geçen yüzyılda olduğu gibi yine enerji gelmektedir. Küreselleşen güçlerin egemenliğindeki dünyada, ulus ötesi sermaye gurupları teknoloji, enerji, su ve petrol kaynaklarının sahipliği ve denetimi için birbirleriyle kıyasıya mücadele etmektedir. ABD ve İngiltere, Birleşmiş Milletler’e rağmen dünyanın en büyük ikinci petrol rezervine sahip Irak’ı, enerji kaynaklarını da içeren emperyal bir siyasetin parçası olarak işgal etmiştir. Bu politikanın bir devamı olarak, ABD kökenli Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) ve Genişletilmiş Ortadoğu Projesi (GOP) yönelimleriyle, Ortadoğu’dan Afrika ve Kafkasya’ya, Afganistan üzerin-

den Orta Asya’ya ulaşan geniş bir coğrafyada; enerji, petrol ve su kaynaklarının egemenliğine dayalı uzun vadeli stratejik mücadele ve çatışmaların altyapısı oluşturulmaktadır.

Tüm bu gelişmeler yanında emperyal ülkeler, bir yandan Irak savaşında olduğu gibi zengin enerji kaynaklarına sahip bölgelerin denetimini ele geçirmeye çalışırken, diğer yandan tükenen enerji kaynakları yerine yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmektedirler. Gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin fosil kaynakları ise, uluslararası tekeliler tarafından istila edilerek tüm çevresel etkilerde göz ardı edilerek işletilmektedir.

Enerji, sanayiinin, üretimin, gelişmenin ve kalkınmanın en temel girdisi olup, gerek dünyada gerekse ülkemizde nüfus artışına, sanayileşmeye ve teknolojik gelişmelere paralel olarak enerji tüketimi artmaktadır. Buna karşılık geleneksel enerji kaynakları olan fosil yakıtların rezervleri ise gittikçe azalmaktadır. Günümüzde dünya enerji gereksiniminin % 80’i fosil yakıtlarla karşılanmaktadır. Dünyada bilinen petrol rezervlerinin ömrü 40 yıl, doğal gazın 61 yıl, kömürün ise 227 yıl olarak tahmin edilmektedir. Bir yandan fosil yakıt rezervlerinin azalması, diğer yandan artan çevre kirliliği ve doğanın tahribi; etkili kalkınma hamleleri için çevre dostu yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelme zorunlu kılmaktadır. Ülkemizde ise her alanda olduğu gibi enerji sektöründe de tam bir dağınıklık ve plansızlık yaşanmaktadır. Özellikle son otuz yıldır DTÖ/DB/IMF programları kapsamında uygulanan özelleştirme politikaları, enerji üretim ve dağıtımının her şeyden önce bir kamu hizmeti olduğu ve bu hizmetin herkese gereksinimi ölçüsünde ve ucuz bir şekilde sağlanması gerektiği fikri reddedilmiş; diğer kamusal alanlarda olduğu gibi enerji sektörü de, yerli ve yabancı sermaye için yeni bir ticari alan olarak örgütlenmiştir.

TMMOB
makina mühendisleri odası

YENİ VE YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI ENERJİ YÖNETİMİ SEMPOZYUMU

YEKS 2005

3-4 HAZİRAN 2005

Yer
HILTON - KAYSERİ

DESTEKLEYEN KURULUŞLAR

KAYSERİ VALİLİĞİ - KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI - ERCİYES ÜNİVERSİTESİ ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ MÜH. MİM. FAKÜLTESİ - FIRAT ÜNİVERSİTESİ MÜH. FAKÜLTESİ İ.Y.T.E MÜH. FAKÜLTESİ - AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ MÜH. FAKÜLTESİ YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MÜH. FAKÜLTESİ - İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MÜH. FAKÜLTESİ UGET-TB ULUSLARARASI GÜNEŞ ENERJİSİ TOPLULUĞU - KAYSERİ VE CIVARI ELEKTRİK TAŞ. OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ MÜH. MİM. FAKÜLTESİ - TEMEV TEMİZ ENERJİ VAKFI

Düzenleyen Şube
TMMOB Makina Mühendisleri Odası Kayseri Şubesi
İnönü Bulvarı Yavuz İş Merkezi K: 5 KAYSERİ Tel: 0.352 444 8 666 Fax: 0.352 330 27 40
Web: <http://mmo.org.tr/kayseri> • e-mail: kayseri@mmo.org.tr

Yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin ülkemizdeki durum genel hatlarıyla şöyledir: Ülkemizin bu gün itibarıyla ETKB verilerine göre 128 Milyar kWh/yıl civarında hidroelektrik potansiyeli vardır. Hidroelektrik enerji kaynaklarımızın yalnızca % 35'i değerlendirilmektedir. Bu düşük kapasite ile bile elektrik enerjisinin yaklaşık %30-40'ı hidroelektrik santrallerden karşılanmaktadır. Jeotermal kaynak zenginliği açısından ülkemiz dünya sıralamasında 5. sıradadır. Jeotermal enerjiden elde edilen elektrik üretimi içerisinde ise ülkemiz 14. sırada, jeotermal enerjinin doğrudan kullanımında ise 7. sıradadır. Mevcut durumda toplam potansiyelimizin (31.500 MW) ancak % 2.97'si kullanılmaktadır. Ülkemiz 3.500 km kıyı şeridi, sürekli ve düzenli olarak rüzgar alan bölgeleri ile Avrupa'nın rüzgar enerjisi potansiyeli yüksek ülkeleri arasında yer almaktadır. (Ülkenin teknik potansiyeli 88.000 MW'dır) Ancak ülkemiz bu potansiyeli de yeterince değerlendirememektedir.

Yıllık ortalama toplam güneşlenme süresi 2640 saat (günlük toplam 7,2 saat), ortalama toplam ışınım şiddeti 1.311 kWh/m²- yıl (günlük toplam 3,6 kWh/m²) olan ülkemiz, güneş enerjisi potansiyeli bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Ancak bu kaynak da yeterince değerlendirilmemektedir.

Türkiye jeotermal, rüzgar ve güneş enerjisi alanlarında ciddi potansiyellere sahip olmakla birlikte, ne bu alanlara ne de biogaz, biokütle, dalga ve hidrojen enerjisindeki potansiyellerin değerlendirilmesine yönelik yeterli AR-GE ve yatırımlar yapılmamaktadır.

Ülkemizin yenilenebilir enerji kaynak potansiyeli, 34.730 MW hidroelektrik, 4.500 MW jeotermal, 88.000 MW rüzgar olmak üzere toplam 127.230 MW'dır. Tüm ülkeler enerjilerini ucuza üretmenin yolunu ararken ülkemizde pahalı üretim modelleri gelişmektedir. Bu politikalarla ülkemizin enerji kaynakları itibarıyla ithalat bağımlılığı giderek artmış ve kontrol edilemez boyutlara ulaşmıştır. Ülkemizde birincil enerji kaynakları tüketiminin ancak % 35'i yerli kaynaklardan karşılanabilir hale gelmiştir.

Sonuç olarak; bugün ülkemizde mevcut ekonomik HİDROLİK kaynaklı 128 Milyar kWh enerji potansiyelimizin %57'i; RÜZGARDA 10 bin MW ekonomik potansiyelimizin %85'i; JEOTERMAL kaynak potansiyelimizin %95'i; sınırsız enerji kaynağı olan ve ülkemizin her bölgesinin sahip olduğu GÜNEŞ enerjisi kullanılmamaktadır. Bugün yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın kullanımının özendirilmesi, yaygınlaştırılması ve bu kaynakların kullanımı ile elektrik enerjisi üretim sistemlerini oluşturan malzeme, cihaz ve ekipmanların yerli üretim koşullarının oluşturulması ve bu alanda teknoloji üretilebilir bir seviyeye ulaşmamız gerekmektedir.

Bu belirlemelerden hareketle aşağıdaki önerilerin ülke ve toplum yararları doğrultusunda hayata geçirilmesi gerektiğini, TMMOB Makina Mühendisleri Odası olarak, bu yönde tüm birikimimizle gerekli katkıları sunacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz.

- Ülkemiz dışa bağımlı enerji politikalarından vazgeçmelidir. Enerji antlaşmaları ülke çıkarları lehine yeniden düzenlenmelidir.

- Elektrik enerjisi üretiminde ulusal ve kamusal kaynaklar ile yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilmelidir. Özel olarak elektrik enerjisi üretiminde genel olarak

tüm enerji kaynaklarının temin ve kullanımında, ülke ölçeğinde geçerli olacak bir "Master Plan" uygulamasına geçilmelidir.

- Hidrojen enerjisinin en önemli bağlayıcı ve en uygun sentetik yakıt olduğu gözetilerek ülkemizin su kaynakları bakımından avantajı da değerlendirilerek, hidrojen enerjisine geçiş hızlandırılmalıdır.

- Otomotiv sanayiinde geleceğin yakıtı olan hidrojen yakıtının kullanılması ile ilgili olarak AR-GE çalışmalarına başlanmalı, hidrojen kullanacak içten yanmalı ve yakıt pillerinin geliştirilmesi, depolama ve dağıtım sistemleri üzerine AR-GE (ABD, AB ve Uzak Doğu'daki benzer sanayilere paralel olarak) faaliyetleri yoğunlaştırılmalıdır.

- Yakıt teknolojilerinde kilit bir önem taşıyacak olan BOR potansiyelimizi katma değere dönüştürecek politikalar üretilmeli, mevcut çalışmalar desteklenmelidir.

- Güneş enerjisinden yararlanma konusunda yol gösterici ve teşvik edici politikalar uygulanmalı, 2010 yılından itibaren maliyetlerinin düşeceği bildirilen fotovoltaiik piller konusunda AR-GE çalışmaları artırılmalıdır.

- Biodizel üretimine ve kullanımına yönelik çalışmalara önem verilmelidir. Üretilen biodizelin EN-14214 standartlarına uygunluğu ilgili kurumlarca denetlenmelidir. Üreticiden tüketiciye kadar olan arz güvenirliliği sağlayacak gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

- Yeni güç taleplerinin yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklardan sağlanmasına yönelik planlamalara öncelik verilmelidir.

- "Yeni ve Yenilenebilir Ulusal ve Kamusal Bir Enerji Politikası" ivedilikle oluşturulmalı, bu amaçla öncelikle yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi için yasal düzenlemeler bir an önce hayata geçirilmelidir.

- Bu çerçevede, Mayıs 2005'te kabul edilen "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun"da, TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların görüşü alınarak, yenilenebilir enerji kaynaklarımızın kullanımının özendirilmesine, yaygınlaştırılmasına, dışa bağımlılığın azaltılmasına ve yerli üretim ortamının yaratılmasına olanak sağlayacak şekilde düzenlemeler yapılmalıdır.

- AB uygulamalarında 2010 yılında toplam enerjinin % 12'sinin yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması, toplam elektrik tüketiminin % 22'sinin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayandırılması hedeflenmektedir. TMMOB ve Odalara gündeme getirilen, Odamızca TBMM'nin Enerji Komisyonuna iletilen ve yasanın TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi esnasında bir değişiklik önergesiyle gündeme getirilen % 12'lik hedefin yasa kapsamına alınması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Benzer bir şekilde, yasa yenilenebilir enerji tesislerinin ihtiyacı olan makina ve ekipmanların en az % 45'inin yurt içinden teminini öngören ve yerli sanayi geliştirecek yönde düzenlenmelidir.

- "Enerji Verimliliği Kanun Tasarısı"na yönelik yasama süreçlerinde, TBMM ve ilgili kurumlar, TMMOB ve ilgili bağlı Odaların görüşlerini alarak yasa ve mevzuatlara yansıtılmalıdır.

Necdet Eraslan Proje Yarışması 2005

Robotikte Bilim ve Teknoloji

10 Aralık 2005

■ KONU

Yarışmanın 2005 yılı konusu olarak ROBOTİKTE BİLİM VE TEKNOLOJİ seçilmiştir. Yirminci yüzyılın özellikle ikinci yarısında sanayileşmenin büyük bir ivmeyle hızlanmasını sağlayan teknolojik gelişmelerin başında, imalat yöntemlerinin otomatikleşmesi ve buna bağlı olarak gelişen robot teknolojileri olmuştur.

Otomasyon ve robot teknolojileri sayesinde imalat süreleri kısalmış ve buna bağlı olarak verimliliklerde çok büyük artış sağlanmıştır. Bu teknolojilerin bir başka faydası, imalat kalitelerinde yaşanan gelişme olmuştur. Ancak özellikle robotların kullanımının yaygınlaşmasının insanlık için en önemli getirisi, insan sağlığını tehdit eden alanlarda doğrudan işgücü gereksiminin ortadan kaldırılması suretiyle iş güvenliğinde yaşanan olumlu gelişmelerdir.

Sanayide verimlilik sağlayan ve çalışanların yaşam kalitesini yükselten bir unsur olarak robotik, günümüzde en çok gelecek vaat eden mühendislik konularından biri olarak karşımızda durmaktadır.

Proje Yarışması'na sunulacak önerilerde, yukarıda da belirtildiği üzere verimlilik, imalat kalitesi ve iş güvenliği gibi konularda; ulusal, sosyal, ekonomik, teknolojik ve ekolojik açılardan faydalar öne süren bilimsel ve yenilikçi bir içerik olması beklenmektedir.

■ YARIŞMA KOŞULLARI

Özgün olması kaydıyla her çeşit proje yarışmaya kabul edilecektir. Buna göre projelerin aşağıdaki konu başlıklarından hangisine daha uygun olduğu, katılımcı tarafından belirtilecektir.

- * Buluş önerisi
- * Yenilikçi ürün (inovasyon) önerisi
- * Hizmet sektörüne yönelik öneriler

Yarışmaya katılmak için en fazla 1 sayfalık proje özeti, özgeçmiş ile birlikte en geç 30/07/2005 tarihine kadar MMO İstanbul Şube'ye elden, posta veya kargo ile ulaştırılmalıdır. Proje özetiinde amaç, bulgular, hedefler ve beklentiler açıkça belirtilmelidir.

Özet sahiplerine 15 gün içinde sonuçlar bildirilecektir. Kabul edilen projelerin tam metni ve varsa afiş, poster, prototip, numune gibi tanıtıcı malzemeler en geç 10/11/2005 tarihine kadar teslim edilmelidir.

Finale kalan projeler en geç teslim tarihinden itibaren 15 gün içinde belirlenecek ve proje sahiplerine bildirilecektir. Final sonuçları ve ödül töreni 10/12/2005 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Oditoryumunda

10:00-18:00 saatleri arasında gerçekleştirilecektir.

■ KİMLER KATILABİLİR

Yarışma Jüri kurulunda bulunan firmalar, firma temsilcileri ve MMO çalışanları hariç herkese açıktır. Buna göre üniversite lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri, mühendisler ve tüm araştırmacıların yarışmaya katılımı beklenmektedir.

■ FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

Projelerin fikri mülkiyet hakları proje sahiplerine aittir. MMO herhangi bir amaçla projeler üzerinde hak iddia etmeyeceği gibi, projelerdeki fikirlerden de sorumlu tutulmaz.

■ PROJE METNİ YAZIM KURALLARI

Proje tam metni aşağıdaki anan bölümlerden oluşacaktır.

- Giriş ve Özet Tanıtım
- Projenin Amacı
- Proje Kapsamı ve Bulgular
- Proje Yönetimi ve Yapılabilirlik Analizi
- Hedeflenen Katkıları ve Etkileri
- Sonuç, Beklentiler ve Öneriler

■ ÖDÜL

Yarışmada ilk üçe giren projelerin sahiplerine aşağıdaki ödüller verilecektir.

- I.'lik ödülü : 6000 YTL
- II.'lik ödülü : 4000 YTL
- III.'lük ödülü : 2000 YTL

Ayrıca finale kalan tüm projeler yayınlanacak ve varsa afiş, poster, prototip, numune gibi proje eki tanıtıcı malzemeler sergilenecektir.

■ SONUÇ

Ülkemizde bilim ve teknolojinin gelişimini desteklemek amacıyla düzenlediğimiz bu yarışmaya, bilim ve teknolojiye gönül vermiş herkesi bekliyoruz.

■ İLETİŞİM BİLGİLERİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası
İstanbul Şubesi
Katip Mustafa Çelebi Mah.
İpek Sokak No:13 Beyoğlu/İSTANBUL
www.mmointstanbul.org
yayin-istanbul@mimo.org.tr

İlgili: MAHIR TUĞCU (Dahili 116)

Odamız Yıllarca makine mühendisliği alanında uluslar arası nitelikte bilimsel çalışmalar yapmış ve düşünceleri ile hep çağdaş kalmış olan Necdet Eraslan'ın adını ölümsüzleştirmek için 2003 yılında başlattığı Proje Yarışması geleneğini sürdürüyor.

Necdet Eraslan Proje Yarışması 2005 Türkiye'de bilim ve teknoloji araştırmalarını desteklemek ve bu alanda çalışan kişileri özendirme amacıyla oluşturulmuştur. MMO kendi çapında bu alandaki gelişmelere katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

■ JÜRİ KURULU

• Emeritus Prof. Dr. Arsev Eraslan,
NASA-ABD

• Prof. Dr. Ahmet Kuzucu,
İTÜ Makina Fakültesi

• Prof. Dr. Okyay Kaynak,
Boğaziçi Üniversitesi
Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü

• Prof. Dr. M. Oruç Bilgiç,
Yıldız Teknik Üniversitesi
Elektrik-Elektronik Fak.

• Doç. Dr. Arif Atlı,
Marmara Üniversitesi
Makina Mühendisliği Bölümü

• Doç. Dr. Eşref Eşkinat,
Boğaziçi Üniversitesi
Makina Mühendisliği Bölümü

• Hakan Altınay,
Kale Altınay Robotik

• Tevfik Peker,
MMO İstanbul Şb. Bşk.

■ AMAÇ

Yıllarca makine mühendisliği alanında uluslar arası nitelikte bilimsel çalışmalar yapmış ve düşünceleri ile hep çağdaş kalmış olan değerli üyemiz Necdet Eraslan'ın adını ölümsüzleştirmek için 2003 yılında başlattığımız Proje Yarışması geleneğini sürdürüyoruz.

Necdet Eraslan Proje Yarışması 2005 Türkiye'de bilim ve teknoloji araştırmalarını desteklemek ve bu alanda çalışan kişileri özendirme amacıyla oluşturulmuştur. MMO kendi çapında bu alandaki gelişmelere katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.